

TORONTO LIETUVIAI SU LIAUDIES BALSU; METINIAME JO KONCERTE SUAUKAVO \$260

Su Kitataučiais Svečiais Publikos Koncerte Buvo Suvirš Aštuoni Šimtai

TORONTO, Gruodžio 11. — Kaip pasirodo, tai skelbimas tiesos, nežiūrint visų kliūčių, puikiai apsimoka. Tą puikiai patvirtino septintas metinis Liaudies Balso koncertas, įvykęs perėitą naktį.

Toronto ir apylinkių lietuviai, matydami, kad Liaudies Balsas veđa kovą už tiesą, gausiai susirinko į metinį — septintą iš eilės — koncertą. Su kitataučiais svečiais ir programos pildytojais koncerte buvo virš 800 žmonių.

Gausiai pasirodė ir su aukomis. Draugai Z. Janauskis, redaktorius, trumpai paaikškinus Liaudies Balso užduoties šime kritiškame laikotarpyje, o draugai V. Strazevičius, administratorius, atsikreipus aukų, kaip be matant buvo sumesta virš \$180.

Gražiai parėmė laikraštį ir draugijos. Sūnų ir Dukterų Draugija per savo atstovą draugą Jusaitį įteikė \$12.00. Lietuvių Literatūros Draugija per savo atstovą draugą Vitkų įteikė \$15.00.

Nuo draugų ir draugių westoniečių draugas Baltulis įteikė \$18.50.

Kas dar pažymėtina, tai kad nemažas skaičius lietuvių ir kitataučių biznierių pasveikino laikraštį su gausiomis aukomis.

Jeidami į salę koncerto dalyviai prie durų suaukavo \$50.99.

Komiteto apskaičiavimu, koncerto pajamos prašoksia \$260. Tokiu būdu laikraštui nuo koncerto liks virš \$200. Kitais žodžiais tariant, torontiečių ir westoniečių kvotos, kas liečia aukas, bus jau išpildytos. Kas nuo dabar bus sukelta, eis į kaupą.

Cia reikia pažymėti, kad dėlto, jog į koncertą atsilankė nemažas skaičius kitataučių svečių, kai kam ir iš lietuvių teko eiti namo, nes neužteko vietos salėje. Reikia manyti, kad ta salė būtų buvusi pilna vien lietuvių. Labai gaila, kad nekuriems lietuviams teko eiti namo, nes Liaudies Balso koncerto programa buvo nepaprastai graži ir įvairi. Šio koncerto programa buvo puikesnė, negu perėitais metais buvo. Apie tai bus parašyta kitam numerį.

Liaudies Balsas labai širdingai ačiuoja visiems programos pildytojams ir pildytojoms, taipgi atsilankiusiai ir taip gausiai laikraštį parėmusiai publikai.

MOOSE JAW RINKIMUS LAIMEJO PROGRESYVIAI

MOOSE JAW, Sask. — Cia miesto valdybos rinkimuos laimejo progresyviai, išrinkdami majorą ir 5 aldermanus. Reakcionieriai išrinko tik 1 aldermaną.

Pirm rinkimų reakcionieriai vedė biauřią kampaniją prieš pažangius kandidatus.

MILIJONAS AMERIKOS VAIKUCIŲ NEGALI LANKYT JOKIOS MOKYKLOS

WASHINGTONAS. — Jaunimo komisija išduodama raportą apie jaunimo padėtį ir jaunimo mokslinimą pareiškė, kad amerikiečiai negali prisiskaityti prie gerai išmokslintų žmonių, nors Amerikoje išmokslinimui yra geros galimybės.

Komisija parodė, kad milijonas vaikucių elementarinio mokymosi amžiaus nelanko jokių mokyklų. Iš 75,000,000 suaugusių 36,000,000 nebaigė pradinę mokyklą, o pusė pastarojo skaičiaus esą nebaigė nė keturių pradinės mokyklos skyrių. Be to, 3,000,000 suaugusių visiškai beraščiai.

Kinija Skundžiasi, Kad S. V. Ginkluoja Japonus

WASHINGTONAS. — Nuo pat pradžios užpuolimo ant Kinijos Amerika pardavė ir parduoda japonam karo medžiaga, nepaisant, kad Kinija atkartotinai apeliavo į šios šalies vyriausybę nepadėti Tokio plėšikam žudyti nekaltus kinų vaikus ir moteris.

Japonai ir po šiai dienai Amerikoje pirktais karo lėktuvais daug Kinijos miestus, plėšo kinų kūnus Amerikoje dirbtom bombom bei soviniiais dirbtais iš geležies, kuri pirka Amerikoje. Tokia tai padėtis ir Amerika dar ir po šiai dienai yra didžiausiu karinės medžiagos arsenalu japonam prieš mažai ginkluotus kinus. Taip sako Kinų Taryba esama Washingtone.

Anot tarybos, 60 nuosimčių visos karinės medžiagos, reikalingos kare prieš Kiniją, japonai gauna toje šalyje. Per pirmuosius šiu metų 9 mėnesius japonai pirko čia karinės medžiagos už 96 milijonus dolerių.

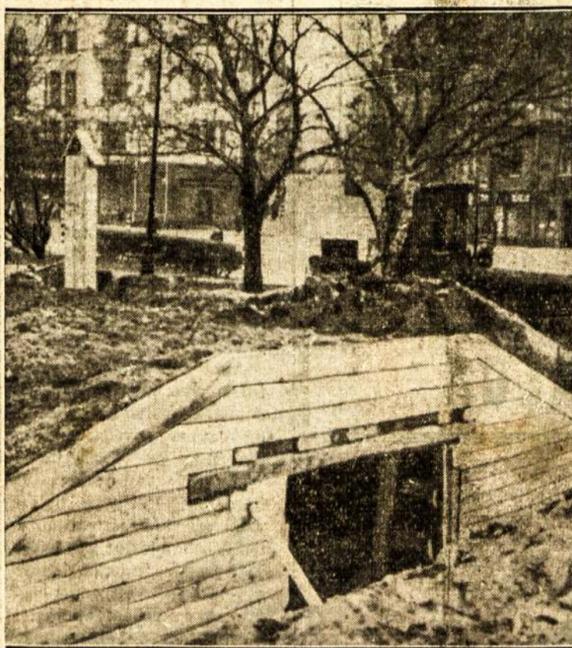
Vokiečių Submarinų Aktingumas Atsinaujino

LONDONAS, Gruodžio 11. — Pastarųjų dienų bėgyje vokiečių submarinų veikimas vėl atsinaujino į jūros dugną pasiunčiant 11 prekinį laivų, iš kurių 7 Anglijos, ir suėdžiant Anglijos kruizerį Jersey.

Anglijos informacijų ministerijos pranešimai nurodo, kad tuo pačiu laiku Anglijos laivynas ir orlaivynas sunaikino 4 vokiečių submarinus.

NEW YORK. — Amerikos Jaunimo Kongresas sako, kad turi jau gavęs 50 žymių asmenų pareiškimus, smerkiančius neamerikonišką Dieso komiteto veiklą.

Diesas mėgino "prirodyti," kad Amerikos Jaunimo Kongresas komunistinis.

Ši slėptuvė viename Helsinkio parke yra viena iš tūkstančių tokių slėptuvių nuo oro atakų Helsinkio parkuose, kurios buvo pabudavotos dar tuo metu, kada

Suomijos Liaudies Armija Visu Frontu Eina Pirmyn

MASKVA, Gruodžio 10. — Suomijos liaudies armija, pagelbėjant Raudonajai Armijai, šandien visu frontu pažengė pirmyn nuo 3 iki 5 mylių.

Iš keturių užimtų miestų, užimti du didesnieji miestai Kuolajaervi ir Suomussalmi yra strateginėje vietoje ir apie 145 mylias nuo Tornio žemumos, turtingiausios Suomijos apylinkės.

Centralinėje fronto dalyje, liaudies armija su Raudonąja Armija jau yra pažengusi pirmyn nuo 35 iki 45 mylių nuo Sovietų Sąjungos rubežiaus.

(Karo strategai spėja, kad Raudonoji Armija stengiasi perkirsti Suomiją pusiau, bei sušaldyti į dalis visuose frontuose).

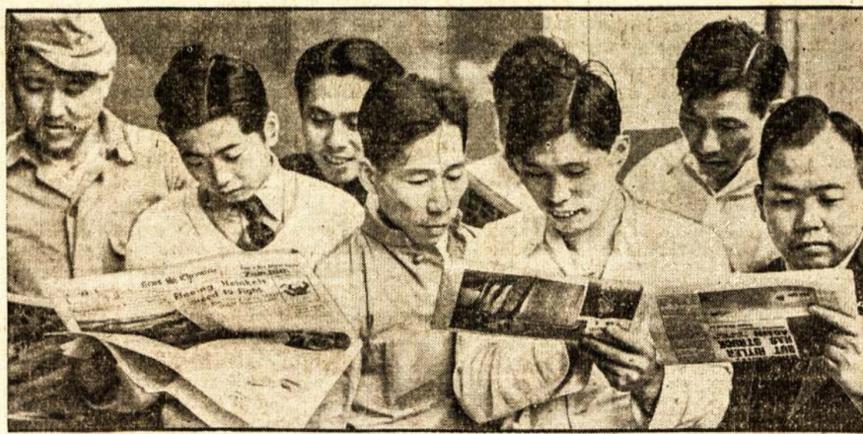
Gilus sniegas ir nuolatinės sniego pūgos apsunkena orlaivų bei tankų veikimą. Bet, nežiūrint to, žvalgybiniai orlaiviai puikiai atlieka savo pareigas. Suomijos

liaudies gynėjų jėgos visuose frontuose veikia atsargiai, kad neišbombardavus ir nesugriovus žmonių turto, o stengiasi išardyti tik baltgvardiečių militarinius punktus.

Priešas atsitraukdamas, jėga verčia vietos gyventojus kraustytis, o paskui jų gyvenamus namus, kaimus ir sodybas padega, o po to užminuoja visus takus ir kelius Anglijos minomis.

Tarp nesuskaitomos daugybės Suomijoje esančių ežerų ir fjordų (fjordas — siaura vandens įlanka tarp aukštų ir stačių krantų) esančias užtvaras priešas sprogdina, vandeniu užliedamas plačias apylinkes ir tuo padaro didelius krašto gyventojams nuostolius.

WASHINGTONAS. — Jungt. Valstijos pareiškė sutinkančios duoti \$10,000,000 kreditų Suomijos baltgvardiečių valdžiai.

Japonijos laivo Terekuni Maru jūrininkai Londone. Terekuni Maru nuskendo užgavęs nazių magnetinę miną Šiaurės jūroj.

Japonija buvo Vokietijos partnerka, bet minos neklusia, ar laivas priklauso partneriams, ar priešams. Sakoma, kad Anglijos

Sovietų Žygius Užgiria Ne Tik Shaw, S. Cripps, H. G. Wells, Bet ir Anglikonų Bažnyčios Galva, Kanterbury Dekanas

M. TOREZA NUTEISE 6 METAIS KALĖJIMO

PARYZIUS, Francija. — Karo teismas Francijos komunistų vadą Maurice'ą Torę už pabėgimą iš kariuomenės nubaudė 6 metus kalėjimo.

Thorezas New York Daily Workerio korespondentui pareiškė, kad jis iš kariuomenės pabėgo tam, kad imti dalyvumą karininkų kovose už pasiluosavimą.

Suomiai Belaisviai Stoja Liaudies Armija

MASKVA. — Raudonosios Armijos paimti į nelaisvę Suomijos kareiviai nelaisvėje nebūva, bet stoja į Liaudies Armiją, organizuojamą Suomijos Demokratinės Respublikos liaudies vyriausybės.

Į Liaudies Armiją įstoje išleido atsišaukimą į likusius pas baltgvardiečius savo brolius, ragindami juos dėtis prie suomių Liaudies Armijos, kuri eina išvien su Sovietų Raudonąja Armija. Atsišaukimas sako:

"Suomijos Liaudies Vyriausybė suformavo pirmus Suomijos Armijos Korpusus ir nedelsiant organizuoja Suomijos Liaudies Armiją.

"Šios armijos tikslas yra iš-trenkti iš Suomijos kapitalistus, dvarininkus su jų nuožmiais koricais.

"Suomijos kareiviai, darbininkai ir valstiečiai kareivio uniformose, visa išgale padėkime Liaudies Vyriausybei ir jos armijai, kuri neša suomiams išsilaisvinimą iš kapitalistinių plėšikų jungo.

"Aplėskit baltgvardiečių armijos eiles ir su ginklais rankose dėkitės prie Liaudies Armijos, kuri sykiu su didinga Raudonąja Armija atneša laisvę ir džiaugsmą Suomijos žmonėm."

LONDONAS, Anglija. — Sovietų Sąjungos žygiai Suomijoje randa pritarimą ir tarp žymių Anglijos visuomenininkų, kurių tarpe yra ir Kanterburio dekanas, Anglikonų bažnyčios galva.

"Būtų buvę labai išmintinga ir gražu iš mūsų pusės," pareiškė dekanas, "jeigu mes būtum raginę Suomiją patenkinti Rusijos troškimus prašalinti galimybes pastatymui kanuolių tik už 20 mylių nuo širdies tokios apylinkės, kuri apima ketvirtadalį jos industrinio veikimo."

"Aš smerkiu šią situaciją, kurios buvo galima išvengti, kartu su pačiu karu, jeigu mes nebūtume rusų draugingumo atmetę ir pastoję jų pastangas padaryti Tautų Lygą pasekminga," tęsė jis.

"Rusija pamatuotai bijojo suvienyto užpuolimo iš vakarų. Mes per metų metus troškome, kad Vokietija būtų priešakyje to užpuolimo. Daugelis įtakingų asmenų tebetrokšta to ir dabar. Rusija žino tą."

George Bernard Shaw, garsus dramaturgas, pareiškė, kad Suomijai reikėjo susitaikyti su Sovietais, "o ne remtis, kaip Lenkija, ant užsienių žadamos paramos, kuri negali būti suteikta."

Kalbėdamas vardu kairiųjų darbiečių, kurie neturi balso nei Darbo Partijos centre, nei unijų kongrese, Sir Stafford Cripps, The Tribune redaktorius, pareiškė:

"Laiko bėgyje aš įsitikinau, kad didžiausia viso pasaulio darbininkų užduotis yra žiūrėti, kad galinga Sovietų Sąjunga išsilaikytų.

"Todel aš nematau priežasties, kodėl Sovietų Sąjunga turėtų būti kaltinama už tą padėtį, į kurią ją įstūmė kapitalistinės valdžios."

Jo manymu, jeigu ne nazių italka Suomijoje ir antisovietinė propaganda, Suomija būtų Sovietų pasiūlymus priėmusi ir visi būtų kalbėję, kad labai išmintingai pasielgta.

"Dabar, natūraliai, visi Sovietų priešai kalba apie Suomijos demokratijos šventumą ne dėl to, kad jie tą demokratiją mylėtų, o dėl to, kad jie nekencia Rusijos."

Suomijos-Sovietų konfliktą Anglijos imperialistai norj išnaudoti įtraukimui į karą Skandinavų kraštų ir Amerikos.

TOKIO. — Diplomatinuose sluogsnuose čia atvirai kalbama, kad nepuolimo paktas tarp Sovietų Sąjungos ir Japonijos visai galimas. Nepaisant Japonijos užsienio ministerijos neginčijimų, esą atitinkami ženklai rodo, kad nepuolimo pakto reikalui pasitarimai gerokai įpusėję ir bile kada gali būti paktas pasirašytas.

ANGLIJOS KARIUOMENĖ PIRMĄ SYKĮ VEIKIME

LONDONAS, Gruodžio 11. — Tarp nuolat įvykstančių Vakarų Fronte patulių susikirtimų, pirmą sykį nuo karo pradžios pasirodė ir Anglijos kariuomenė veikime. Ji veikė Francijos karo vadų vadovybėje.

Del šio įvykio Anglijos spauda duoda didelės reikšmės.

Abelnai Vakarų Fronte pasikeitimų nėra. Karts nuo karto įvyksta patulių apsišaudymai bei bombardavimai iš kanuolių, kurie didelės reikšmės nesudaro.

VOKIECIAI UZGINCIJA GANDUS

BERLYNAS, Gruodžio 10. — Vokietijos valdžia oficialiai užginčija gandus, būk Vokietijoje esą organizuojama Suomijos baltgvardiečių armija.

Taipgi pareiškė, kad Vokietija neteikia jokios pagalbos ir per savo teritoriją nėra praleidus Suomijai jokios militarinės pagalbos.

Tuos gandus paleido Anglija, — sako pareiškimas, — tikslu pakenkti Vokietijos-Sovietų santykiams.

Risto Rytį Yra Imperialistų Riteris

NEW YORKAS. — Dabartinis suomiškų baltgvardiečių valdžios premieras Risto Rytis yra stambus bankierius ir savininkas daugelio industrinių įmonių. Jo turtais susiję su anglų monopolistų lobiais Anglijoje ir delto per jį angliai monopolistai labai plačiai išplėtę savo interesus Suomijoje.

Nominaliai Risto yra suomių, bet daro visa tai, ką Londono lobininkai jam įsako. Kaip rašo "New York Post," darbiečio Backer laikraštis, Risto Rytis Anglijoje vadinamas Sir Risto. Karalius Jurgis pagerbė Risto Rytį "the Royal Victorian Order." Šį ordeną anglai ne bile kam duoda. Anot "New York Post," jį gauna tik tie, kurių pasitarinama anglų imperialistai jau gali pripažinti kaip "nepaprastą kooperatyvumą."

NUMATOMA, KAD TAUTŲ LYGA NESUSITARS

GENEVA, Gruodžio 11. — Tautų Lyga, sušaukta pasmerkimui Sovietų Sąjungos, manoma neprieis vienos nuomonės.

Iš 53 Tautų Lygos narių dalyvauja tik 40. Dalis jų, kaip Kinijos, Irano ir Pabaltijos kraštų, neremsią nei reikalavimo išmesti iš Tautų Lygos, nei sankcijų.

Kitos susilaikysią nuo balsavimų visai.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS, IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina: Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto pernešimas (Money Order) išrašykite Liaudies Balsu vardu: **LIAUDIŲ BALSAS**

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada. Asmeniškai kreipkitės 6 Denison Ave.

Hitlerio Režimo Pastatė Kapitalistai, o Ne Darbo Žmonės

Buržuazinė spauda ir turčių klasės atstovai vis dažniau ir dažniau kaltina visus Vokietijos žmones. "Tai buvo Vokietijos žmonės, kurie suteikė Hitleriui galią," pareiškė Alfred Duff Cooper, buvęs pirmas Anglijos admiraliteto lordas, kalbėdamas Toronte. Apie jo nusistatymą rašydama, Globe and Mail korespondentas sako: "Jis remia nuolat augantį skaičių realistų, kurie mano, kad šis karas yra tiek pat ir prieš elinius vokiečius, kiek ir prieš nazių hierarchiją."

Visai netolima praeitis rodo priešingai. Vokietijos liaudis Hitlerio režimo nenorėjo. Laikė prezidentinių rinkimų Vokietijos liaudis balsavo už Talmaną ir Hinderburgą, pirmą pastatytą komunistų, o antrą palaikomą socialdemokratų. Visą Vokietijos liaudies tragedija tame, kad Vokietijos socialdemokratai pasirinko Hinderburgą, kuris vėliau ir atidavė visą galią Hitleriui. Bet tai dar ne viskas.

Prieš tai ir po to, kai Hitleris paėmė galią, Vokietijos liaudis vedė prieš hitlerizmą didelę kovą. Jeigu socialdemokratų vada būtų tos kovos nesuabotavę, veikiausiai Hitleris nebūtų įsigalėjęs. Bet ir įsigalėjęs jis sutiko didelę opoziciją. Jo budeliai turėjo nukirsti galvas tūkstančiams antifasistų, kad sumažintų tą opoziciją. Simtai tūkstančių buvo sukisti į kalėjimus ir koncentracijos stovyklas. Naziai turėjo sudeginti seimo rūmus (reichstągą), kad sudaryti priežastį biuriam komunistų persekiojimui.

Jeigu tikėti, ką laikraščiai rašo, tai ir dabar Vokietijoje didelis judėjimas prieš nazių režimą. Nuo karo pradžios iki šiam laikui naziai nužudė tūkstančius antifasistų. Pradžioje karo socialdemokratų ir komunistų išleido atsisaukimus, šaukiančius žmones vesti kovą prieš karą, prieš nazių režimą. Komunistų atsisaukimas šaukė liaudį kovoti už nuvertimą Hitlerio režimo ir įsteigimą liaudies valdžios.

Taip, Vokietijos nazius prieš valdžios pastatė ne Vokietijos liaudis, o kapitalistai, Tysenai ir kiti. Jiems padėjo kitų šalių kapitalistai. Hitleriui atsisotai į tokią poziciją, kurioj jis dabar stovi padėjo ir Anglijos ir Francijos imperialistai, leisdami jam pasigrobtį visą eilę šalių.

Tokie kaltinimai Vokietijos liaudžiai yra neteisingi. Jie daromi veikiausiai tam, kad būtų galima tęsti karą prieš Vokietiją ir tada, kai Hitlerio režimas bus nuverstas. O kad taip gali būti rodo ir tas, jog Anglijos ir Francijos imperialistai ieško ryšių ne su Vokietijos liaudimi, o su kaizerio šalininkais, dešiniuoju Vokietijos elementu, kaip tai senojo režimo generolais ir kitais Tysenais, sakoma, pebėgęs iš Vokietijos tik dėlto, kad jis buvęs susuktas esant vienu iš tų dešiniųjų, su kuriais Anglijos ir Francijos imperialistai vedą derybas dėl Hitlerio režimo pašalinimo.

Kas dar pažymėtina, kad dešiniojo sparno režimo pastatymu manoma išnaudoti Vokietijos liaudį. Vienas iš Vokietijos emigrantų savo atpraipsnyje nurodo, kad generolų revoliucijos prieš Hitlerį negalima laukti, kol neprasisės Vokietijos liaudies sukilimas prieš dabartinį režimą. Girdi, pasireiškus liaudies sukilimams prieš Hitlerio režimą, tie generolai mėginsia siekti savo režimo įsteigimo. Kitaip sakant, jie tikisi, kad ir vėl, kaip 1918 metais, bus galima pasinaudoti liaudies kovomis. Kada liaudis nuvers Hitlerį, tuomet generolai puls ant liaudies, gaudami pagalbą už užsienio O kad jie ją gautų, tai nėra abejonės. Juk Vokietijos liaudim negalima pasitikėti? Ji kalta už Hitlerio režimo pastatymą, ar ne?

Jeigu nepavyktų užsodinti ant Vokietijos liaudies sprandę generolų ir monarchistų režimo, tuomet Vokietija veikiausiai būtų paversta kolonija. Savo kalboje Duff Cooperis pareiškė: "Šar karui pasibaigus mes turime pasiūlyti Vokietijai gerovę — be ne galia. Mes turime užtikrinti, kad ji niekad nebeiškiltų kaip militarinė tauta. Mes turime užtikrinti, kad ji būtų nuginkluota."

Iš to visko matosi, kad Anglijos ir Francijos imperialistai rengiasi prieš Vokietijos liaudies pavergimo. Teisybė, Cooperio ir kitų pareiškimai negali būti skaitomi oficialiais Anglijos valdžios pareiškimais, bet jie išsklaido viršun tą opniją, kuri vyrauja ir oficialiuose sluogsnuose.

Gali socialdemokratų vadai aiškinti dieną ir naktį, kad šis karas už fašizmo sunaikinimą, bet tikrovė rodo visai ką kitą. Tie žmonės, kurie šio karo priešakyje, per savo agentus visą kalt už šitą karą pradeda versti jau ant liaudies. Juk kadangi liaudis Hitlerį pastatė prie galios, tai Hitleris ir jo režimas nieku nekalti. Už tai kalta liaudis, ar ne? Galima numatyti iš kalno, kad kapitalistai taip ir padarys. Kai tik liaudis nuvers Hitlerį ir įsteigė savo valdžią, tuomet kapitalistai puls liaudišką valdžią, kaip kad buvo puolami sovietai Rusijoje po revoliucijos. Juos puolė abi pusės, ir santarvininkai ir priešininkai. Vokietijos imperialistai, vie toj to, kad džiaugtis, jog nuversta ta valdžija, kuri reikalavo tęst karą, puolė sovietus. Anglijos ir Francijos imperialistai, nežūrin to, kad jie ėjo su Rusija, užmiršo apie karą su vokiečiais, o pradėjo karą prieš Rusijos žmones.

Viso pasaulio darbo žmonės hitlerizmui priešingi. Bet jie niekad nesutiks kaltinti už jo darbus Vokietijos liaudį. Kaip Anglijos Francijos ir kitų šalių liaudis neatsakomą už tai, ką kapitalistai daro, taip neatsakomą ir Vokietijos liaudis. Kapitalistai privertė liaudį kariauti įvairiais būdais. Juk jų rankose valdžia, jų rankose spauda, radio, mokyklos ir kitos valstybinės įstaigos. Iš liaudies atimtos visos teisės, žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijos. Ji negali savo balsu išreikšti, ji negali užprotestuoti. Vienintelis jai kelias, tai sukilti ir nuversti pavergėjus. Bet tam ji dar nepasirėngus.

Tie laikraščiai ir žmonės, kurie kaltina už nazių darbus Vokietijos liaudį, daro didelę neteisybę Vokietijos liaudžiai. Tai tiesiog teisingas Hitlerio ir jo draugų, kurie su kapitalistų pagalba pavergė Vokietijos liaudį.

Grūdų parodoj Cikagoj kviečia, 21 metų amžiaus ūkininkų karaliaus titulą laimėjo kanakas. Miss Ouida McDaniel, iš dietis, Lloyd Rigby, iš Wembley, Oklahomos, beria jo kviečius.

APŽVALGA

Kodel Vokietija Pajėgia Bombarduoti Anglijos Laivus

Karui tarp Anglijos ir Vokietijos prasidėjus, prieš Anglijos blokadą išstojo Vokietijos laivynas, kuris savo veiksmams gan skaudžiai paleičia Anglijos prekybą, bei jos karines jėgas.

Bet kyla klausimas, kodel Vokietija turi tokį stiprų savo laivyną, kas jai pagelbėjo tą laivyną išbudavoti, nes po Didžiojo karo Vokietijos laivynas buvo sunaikintas?

I šį klausimą aiškiausį atsakymą duoda Anglijos parlamento narys Gallacher, Komunistų Partijos atstovas. Kada parlamente buvo diskutuojamas Anglijos karo laivų Couragous ir Royal Oak nuskanūnimas, Gallacher kalbėdamas apie tuos laivus ir žuvusius jūrininkus pareiškė:

Jie buvo submarinų aukomis, bet šio krašto žmonės turi žinoti, kad Vokietija tuos submarinus turi dėka tos pačios valdžios, kurią pirmasis admiraliteto lordas atstovauja.

Anglijos-Vokietijos laivyno sutartis, padaryta už Francijos ir kitų tautų, susijungusių Tautų Lygoje, nugaros suteikė Vokietijai submarinus.

Prieš penkis metus Vokietija neturėjo nei vieno submarino. Kada tie submarinai buvo pradėti statyti, dabartinis karališkos tarybos lordas (Sir Samuel Hoare) pareiškė, kad ekspertai mus yra užtikrinę, kad tie submarinai nesudarys Britanijai pavojaus.

Ar jie sudaro Britanijai pavojų dabar?

Karališkos tarybos lordas ministeris pirmininkas ir vie kiti manė, kad tie submarinai bus pavojumi Rusijai, o ne Britanijai, bet faktų akivaizdoje, kada įvyko nuskanūnimai ir iškilo aikštėn tikrasis submarinų pavojus, aš siūlau, kad yra nepakenčiama palikti valdžią iš tų žmonių, kurie yra atsakingi už kraštui susidariusį pavojų.

Na, ir ištikrųjų. Jei Anglija nebūtų pavėlijus Vokietijai statydintis karo laivyno, jei būtų nepavėlijus apsiginkluoti ir jei nebūtų visais galimais būdais rėmusi Vokietijos ir Italijos fašizmo ir jų pirmųjų agresijos žygių, o prieš juos išėjusi visu griežtumu, kaip žmonių buvo reikalaujama, tai ne tik Vokietijos laivyno, bet ir karo nebūtų bu-

ve. Bet tada būtų Vokietijoje ir kitur įsigalėjęs liaudies valdžia, visame pasaulyje dirbančioji liaudis būtų įgijusi didesnę galią, ke ypatingai nenori ir bijo Anglijos ir visų kitų šalių kapitalistai.

Kada Musolinio Gaujos Skerdė Ispanijos Liaudį, Ponai Kapitalistai Elgėsi Visai Kitai

Kada Ispanijos fašistai sukilo prieš demokratine Ispanijos valdžią, kapitalistai tų sukilėlių nesmerkė, o priešingai, jie Franką ir visus jo budelius vadino krikščionybės gelbėtojais. Taip tai ilgos ir sunkios Ispanijos liaudies pastangos išlaikyti demokratiniu keliu išrinktą valdžią buvo nugalėtos Italijos ir Vokietijos fašistų ginklais ir amunicija. Pats Frankas ir visi kiti sukilėliai kapitalistinės spaudos buvo aukštinaimi, o liaudis ir jos talkininkai, ginantieji respubliką ir demokratiją, niekinami.

Bet dabar, kada Suomijos liaudis, pagalba Raudonosios Armijos, užsimojo nusikratyti to režimo, kuris buvo ant jos užkrautas 1918 metais vokiečių ir kitų imperialistinių valstybių, ta pat kapitalistinė spauda, kuri rėmė Franką, kaip sukilėlį, tiesiog plyšta iš pykčio.

Generolo Mannerheimo režimas perstatomas demokratiškiausiu, kultūringiausiu režimu Sulyg kapitalistinės spaudos Suomija buvo kultūringiausia ir demokratiškiausia šalis Europoje.

Jeigu ji demokratiškiausia ir kultūringiausia, tai kodelgi visi fašistai stoja už gynimą Mannerheimo režimo? Draugas Andriulis, Vilnies redaktorius, nurodo:

Įdomu, kad "Suomijos demokratiją" gina ir Musolinio juodmarškiniai, kurie smalavo italus demokratijos šalininkus, ir Japonijos imperialistai, kurie smaugia Kinijos respubliką ir plukdo kraujuose jos gynėjus, taipgi ir Amerikos fašistinis elementas, kuris čia nori demokratiją pasmaugti.

Japonijos imperialistai jau treči metai teruoja Kinijos liaudį, o kapitalistinė spauda tyli, nesmerkia.

Suomiją kapitalistai gina todėl, kad ji būtų demokratinė. Ji nebuvo ir nėra demokratinė. Suomija svastika naudoja nuo 1918 metų. Suomijos valdžia tu kalaujama, tai ne tik Vokietijos laivyno, bet ir karo nebūtų bu-

gikai. Suomija buvo geriausia platforma imperialistams puolimui Sovietų Sąjungos. Iš Suomijos teritorijos buvo galima lengvai pasiekti Leningradą ir be orlaivų, iš kanuolių. Kapitalistai nenori jos prarasti dėl to, kad su jos praradimu jie netenka bazės del karo prieš Sovietų Sąjungą.

Ir patys Suomijos reakcionieriai, kurie visą laiką tarnavo antisovietinėms jėgoms, stengiasi šitą konfliktą išnaudoti taip, kad tik apjuodinti Sovietų Sąjungą. Jie, dar tik užkvietus į Maskvą tartis, sukėlė baisų triukšmą, mobilizavo armiją, evakuavo miestus ir rėkė, kad Sovietai renjasi juos puliti. Tai buvo provokaciniai žygiai. Aiškus dalykas, kad karui prasidėjus jie elgiasi dar biurčiau. Kaip jie elgiasi, truputį šviesos duoda Vilnis. Ji rašo:

Maskvos radio paskelbė pranešimą apie Raudonosios Armijos žygiavimą Suomijon, apie suomių vyriausybę — kuriuos Suomijos liaudis teisingai vadina "suomiškais balta gardiečiais" — nuožnumą i apie Suomijos liaudies nuosirdų pritarimą Terijoki miestų įsisteigusiai liaudies vyriausybei.

Anot pranešimo, vargiai istorija žino nuožmesnius valdonus, kaip Risto Ryti-Cajan der-Tanner govėda, palaikoma Anglijos, Francijos ir Wallstryčio imperialistų. Iš bėgdami iš Helsinkio, tie gailvalai prievarta išsigabeno d trečdaliu miesto gyventojų. Taip jie daro ir su kitų miestų gyventojais. Verčiamus bėgt gyventojus grūda švedijon ir Norvegijon. Jie bijo žmones palikti vietoje, nes žino, kad stos į liaudies vyriausybės pušę.

Terijoki ir kitose vietose kur pati liaudis buržuazinės valdžios šalininkus išvijo arba Raudonoji Armija užėmė gyventojai surengė triumfalish

kus mitingus. Visur didžiausiu entuziazmu priėmė rezoliucijas sveikinancias Suomijos liaudies vyriausybę ir išreiskiančias padėką Sovietų Sąjungai už pagalbą.

Visa buržuazijos nelaimė tame, kad ji pati ant tiek susikivirčius, jog šiuo metu kol kas didelės pagalbos suteikti negali. Šale mažos paramos, kuri teikiama pavidale orlaivių ir kitų karisčių reikmenų, nieko kitu šiuo metu negali, išskyrus melų kampaniją. Ispanijos kare liaudis buvo defensyvė padėtyj, fašis tai turėjo už nugaros stipriausias jėgas, o dabar liaudies pušę, stipriausia jėga, o fašistams sunku jos gauti.

Kas įdomiausia, tai kad šiuo sykiu reakcijos lagerin perėjo ir socialistų vadai. Ir jie karti verkia, kad imperialistai netek bazės puolimui Sovietų Sąjungos. Naujienos, lietuviškų socialistų organas, žodis žodim pakartoja visus melus, kokius tik kapitalistų žinių agentūros paduola. "Raudonarmiečiai nenori kariauti," šaukia Naujienos. "Kulcosvaidžių grumojimu varo rusus i mūšius," "Vienose kautyšėse rusų kariuomenės batalijonias buvo nušluotas. 700 karininkų i kareivių žuvo," "Suomiušėmė 1,500 rusų," "Užmušė 2,000 raudonarmiečių," "64 rusų lėktuvai žuvo Karelijos frontė," "60 lėktuvų sunaikinte Murmanske," ir t.t.

Naujienom, kaip ir visiems kaitaliesiems laikraščiams Mannerheimo režimas, kurį pasatė 50,000 kaizerio kariuomenės, yra demokratiškiausias pastatytas režimas. Jos nenori nei atsiminti, kad tas režimas įsigalėjo tik 100,000 suomių sunaikinęs. Jos nenori atsiminti, kad ta valdžia, kurią nuvertė Mannerheimas, buvo rinkta Suomijos žmonių.

Ispanijoje laimėjo reakcija Suomijoje laimės liaudis ir darbe žmonių demokratija, netokia demokratija, kuri tarnauja tik kapitalistams.

PASTABOS

Buržuazinė spauda šaukia, kad maža Suomijos armija atlaiko milžinišką Raudonąją Armiją.

Bet ta pati spauda nekarta pranešė, kad tik 200,000 Raudonosios Armijos padeda Suomijos liaudiečiams, kuomet Suomijos baltgvardiečiai turi pastatę virš 300,000 kareivių.

Meluoja ponai, bet apsisukę patys tuos melus sumuša.

Suomija yra ypatingas kraštas. Tai ežerų ir ežerėlių kraštas. Kitas dalykas, tai — šaltas kraštas. Dabar sniego audros ir kiti oro subūrimai. Trečia, Suomijos baltgvardiečiai juk per metus rengėsi, Sovietų pasieny budavojo įvairias skerspaines.

Nežiūrint to visko, Suomijos iaudiečiai ir jų talkininkai raudonarmiečiai varosi pirmyn.

Reikia pažymėti, kad liaudiečiai ir raudonarmiečiai stengiasi palmti sveiką šalį, nesugriautą. Už tai tenka eiti daug lėčiau.

Baltgvardiečiai, žinoma, eljasi visai kitaip: traukdamies i legina viską, kad neliktų nieko del liaudies.

Suomijos baltgvardiečiai, kaip dabar paaiški, rengėsi karui jau iš ankščiau.

Kada įvyko susikirtimai tarp Suomijos baltgvardiečių ir Sovietų Sąjungos raudonarmiečių, uo metu švedijoj buvo 230 savanorių iš Suvienytų Valstijų, telyje į Suomiją.

Už savaitės, kaip šis karas prasidėjo, kapitalistinė spauda pranešė, kad Suomijos baltgvardiečiams gelbsti Hungarijos antiorlaivinės kanuolės.

Vadinasi, savanoriai ir ginklai pradėjo plaukti dar prieš tai.

Globe and Mail rašo, kad Londone vienas laikraščiu pardavėjas, norėdamas pagerinti laikraščiu išpardavimą, užkabines ant savo būdos užrašą didelėmis raidėmis, kad vokiečiai jau pradėjo puliti Olandiją.

Bet kuomet policijantas laikraštį perskaitė ir nieko apie tą užpuodimą nesuradęs, pardavėją suėmė ir atidavė į teismą, kuris jį nubaudęs, kam skelbia melus.

Jeigu teismai baustų visus laikraščius už melus, tai nei vieno kapitalistinio laikraščio neliktų nenubausto. Dabar jie užpildyti vien melais. Ypatingai kas liečia Suomijos karą.

Aldermanas Stewartas Smithas, atsakydamas į primetimus, būk komunistai rengiasi eksploatuoti fabrikus, pareiškė, kad komunistų tikslas ne fabrikus eksploatuoti, o melus, kuriuos skleidžia buržuazinė spauda, radio ir kalbėtojais.

Ištikro, dabartiniu metu atremimas buržuazijos skleidžiamų melų prieš darbininkus, prieš socialistinę šalį, yra svarbiu pažangų žmonių klausimu.

Jeigu buržuazijai pavyks apsukti darbininkams galvas, sukurstyti juos prieš socialistinę šalį, ji pasiūs darbininkus į karą prieš tą šalį.

O kad darbininkai tokiu žygiu sau tik bloga padarytu, tai negali būti nei abejonės. Ginant kapitalizmo reikalus darbininkai sau naudos nepadarė ir nepadarės.

Labai nesmagu pažymėti, bet tikras faktas, kad šiuo laiku nemažas skaičius darbininkų tiki tam, ką buržuazija skelbia.

Tie darbininkai nepagalvoja, kad kapitalistai niekad gero darbininkui nevelijo ir nevelys.

Bendradarbiavimas su kapitalistais ir imperialistais reiškia kapitalo interesų gynimą, o ne darbininkų.

J. Y.

KIEK SOVIETAI DAVĖ LIETUVAI

Rašo L. PRUSEIKA

ATSAKYMAS PAKŠTAMS, GRIGAIČIAMS IR KOMPANIJAI

Lietuvių buržuazijos pravadariai turi savotišką supratimą apie statistiką ir etnografiškų Lietuvos rubežius. Savo nepaprastus "gabumus" toje srityje jie įrodė tų šmeižtų kampanijoj, kurią jie sistematiškai vedą prieš Sovietų Sąjungą.

Nekurie tų ponų tvirtina, kad Sovietų Sąjungą atidavė Lietuvai tik vieną penktadalį to, ką turėjo atiduoti, o sau pasilikę keturius penktadalius ar net i daugiau. Berods, atsiranda ir tokių plačiaburnių, kurie tvirtina, kad Sovietai atidavė Lietuvai tik vieną dešimtadalį, o sau pasilikę devynias dalis.

Pažiūrėkime, kaip tikrenybėje viskas išrodo.

Toje teritorijoje, kurią Lietuvai padovanojo Sovietų Sąjungą, yra kiek daugiau negu pusė milijono gyventojų. "Lietuvos Žinios" apskaičiuoja, kad toj teritorijoj yra kiek mažiau, negu 500,000. Molotovas savo prakalboj Aukščiausiaim Soviete (31 d spalio) sakė, kad Lietuva gavo 550,000 gyventojų.

Tai paimkimė vidurinę skaitlinę — lai bus lygiai 500,000.

Tiek gyventojų gavo Lietuva. Dabar reikia atsakyti į antrą klausimą — kiek lietuvių pasilikę Sovietų Sąjungos pusėje? Net labai apėtingas profesorius Pakštas sako, kad lietuvių Sovietų Sąjungos pusėje pasilikę 120,000 ar apie tiek. I tą skaitlinę jis įrokoja ir 20,000 lietuvių, Suvalkijos lietuvių, kurie pateko po Vokietija. Taigi, išeina, kad Sovietų Sąjungos rubežiuose pasilikę tik 100,000 lietuvių.

Daleidžiant, kad ta skaitlinė teisinga, kokią išvadą reikia padaryti kas link gyventojų sugrąžintų ir nesugrąžintų.

Grąžinta, vadinasi 500,000, o negrąžinta tik 100,000. Penkios dalys grąžintos, o šešta dalis negrąžinta. Kaip matot, Lietuvos naudai yra didžiausias "bargenas." Tai kur gi sensas, kur gi paprasčiausia logika rėkti ir ausinti burną, kad Lietuva atgavo tik penktadalį, ar šeštadalį ar net tik vieną dešimtadalį? Tie žmonės, kurie desperatiškai viską apverčia viršun kojom, gyvena tur būt nerybotos vaidentuvės pasauly.

Kiekvienas žmogus, kurio galvoje kelių šulų netruksta, puikiai supras ką reiškia 500,000 gyventojų ir 100,000 gyventojų.

Kur Lietuviai Mažumoje

Mes priėmė profesoriaus Pakšto statistiką, kuri nusako lietuvių skaičių po Sovietų valdžią 100,000. Bet ši skaitlinė nėra tikra skaitlinė, kiek tai liečia etnografišką Lietuvą, tai yra lietuvišką Lietuvą. Pakštas ii jam panašus norėtų, kad Lietuvai būtų priskirti ir tie valsčiai kuriuose lietuviai sudaro mažumą.

Paimkim kelis pavyzdžius. Braslavo (Braslavos) apskrity, kurio dalis atateko Sovietų Sąjungai, yra 12,830 gyventojų. O iš jų tik 2,600 lietuvių! Vydzijų apskrityje yra 8,700 gyventojų, o iš jų tik 3,500 lietuvių. Šias skaitlines aš imu iš "Pasaulio Lietuvis" (nr. 18). Tai (Nukelta ant 6 pusl.)

Juodoji Francūzų Armija

Kolonijalinė armija padėjo Francūzijai laimėti Didįjį Karą. Taikos metu Francūzijos kolonijalinė armija yra apie 200,000 vyrų: Šiaurės Afrika (Tunis, Alžyras ir Maroko) duoda apie pusę šio skaičiaus, o kita pusė sudaro Francūzijos pusiaujo ir Vakarų Afrikos gyventojai ir mažesnis dalys — stovintios Indo Kinijos ir Madagaskaro — tų sričių gyventojai.

Francūzų Vakarų Afrika turi 14,000,000 gyventojų, iš kurių jei būtų reikalingas, galima sudaryti 900,000 vyrų armija. Ta pati teritorija yra apgyventa įvairių rasinių žmonių: šiaurėje ir vakaruose gyvena maurai, pietų vakarų pajūryje gyvena senegaliečiai, dykumoj tarp Timbuktu ir Bilmos — tuaregai, o kitose šalyse daugiausiai negrai. Visos šios tautos dar turi mažesnių sa-

vo giminių. Be abejonės, tai yra rasinių tautų konglomeratas, kuris niekuomet nebuvo politiniai vieningas ir neturėjo bendros kalbos. Del to apie 15,000 francūzų kolonijinių valdininkų ir kareivių lengvai gali valdyti šį didelį žmonių rezervuarą. Jie bando tame chaose įvesti tvarką.

Kaip Europoj taip ir tenai kariuomenės gydytojai tiria negrų naujokų sveikatą ir žiūri ar jie tinka karo tarnybai. 50% jų randama tinkamų karo tarnybai. Šis skaičius netinkamų negrų atrodo labai didelis. Bet tas skaičius Afrikai yra visai normalus. Blogas maistas ir blogos gyvenimo sąlygos, namai kuriuose žmonės gyvena kartu su gyvuliais ir yra svarbiausios priežastys dėl ko didelis negrų skaičius netinka karo tarnybai. Be to, juos kanki-

na daug ligų: drugys, raupai ir venerinės ligos, kurios tenai dažnai siaučia.

Tačiau nežiūrint to, gimimų ten esti tiek daug, jog kiekvienais metais į naujokų ėmimo komisiją stoja apie 200,000 negrų. Be to, didelė dalis jų visai nesirodo. Jie pabėga, o Afrikoj pasislėpti labai lengva.

Per Didįjį Karą francūzų Vakarų Afrikos negrai gana noriai ėjo į francūzų armiją. Jie atsiliepė į Francūzijos šaukimą padėti jai kovoti. Bet pasibaigus karui, kai buvo pasiūlyta pereiti nebuvo lengva tiems paprastiesiems žmonėms suprasti, kam dar reikia tokios kareiviavimo sistemos, kurią jie laikė bloga. Tad nestebėtina, kad šen tai ten buvo kilę riaušiai. Naujokų ėmimo komisijos pasirodymas negrų kaimuose kai kur primena dienas kai vergų pirkliai lankydavo negrų kaimus.

Britų Nigerijos gubernatorius oficialiam pranešime konstatavo, kad toj kolonijoj yra 2 milijonai žmonių, kurie atbėgo iš Francūzijos kolonijų nenorėdami tarnauti armijoj.

Tačiau francūzai neima į kariuomenę visų ir tinkančių jai vyrų. Atrodo, kad tai daroma dėl finansinių sumetimų. Kiekvienais metais į armiją paimama tik apie 400,000 negrų. Likusieji naujokai paliekami valdžios dispozicijai — kolonialiniams ir švietimo darbuotojams, kurie ištikrųjų nesiskiria nuo moderniosios vergijos. Iš tikrųjų, tokius darbus dirbą negrai per dieną gauti tik 1 franką ir 50 centimų algos.

Tose srityse, kur negrai yra daugiau civilizuoti, atvykusi naujokų ėmimo komisija, visus kandidatus randa ant žemės kaime. Komisija patikrina jų sveikatą, užregistruoja jų amžių, šeimą ir t.t. Moterys ir vaikai taip pat stebi tas ceremonijas. Mat, vietiniai gyventojai laiko sau garbę, jei šeimoj yra kareivis.

Prieš išvykstant iš namų naujokui leidžiama praleisti kurį laiką su savo žmona. Jis paprastai esti apsirėngęs menka uniforma, o ji savo trumpu žolių sijonėliu. — Tarnauk gerai savo kraštui, neužmiršk manęs ir grįžk sveikas, — sako ji.

Į tai jis atsako: — Būk gera mano giminėms, kaip aš tau iki šiolei buvau geras!

Po dviejų metų toks kareivis grįžta atgal į savo kaimą. Jei jo žmona, dėl nesutikimų šeimoj ištekdėjo už kito vyro, jis gali ją vėl atsipirkti. Mat eks-kareivis yra pakilęs į aukštesnį socialinį sluoksnį ir gali gauti — kiekvieną jam patinkančią moterį.

Lietuvos Kunigaiškio Vytauto Patranka Sovietų Muziejuje

Sovietų Rusijoje, sename Porchovo mieste, yra senas istorinis muziejus, kuriame surinkti dokumentai, liečią šio miesto 600 metų istoriją.

Muziejuje tarp kitų senovės daiktų yra ir Lietuvos senoviška patranka, kurią Porchove Vytautas Didysis paliko 1428 metais. Šią patranką lietuviams yra nuiliedinę vokiečių meisteriai.

Apgulant Porchovą, iš tos patrankos buvo šaudoma į miestą. Del tos patrankos šūvių Vytautas laimėjęs mūšį, bet gavęs iš miesto duoklę nuo Porchovo atsisitraukė palikdamas ten ir savo patranką. Porchovo miesto žmonės tą patranką pasiėmė ir taip ji išliko iki šių laikų.

Starkaus Skalbykla

Tarp daugelio Amerikoje esančių skalbyklų, visai nepasitaiko, kad tos skalbyklos būtų operuojamos vien moterų. Kaip paprastai, visos įmonės ir skalbyklės neapėina be vyrų. Bet gi yra viena Richmond, Va., skalbykla, kuri yra valdoma, tvarkoma ir operuojama vien moterų, tai starkaus skalbykla.

Toje skalbykloje skalbiama vien tik vaikų vystyklai. Ją pradėjo dvi seserys, iš jų viena baigus galingesios sesers mokyklą. Tokios skalbyklos atidarymas greitai susilaukė pasisekimo, nes vystyklų skalbykla paliečia motinas nuo darbo ir suteikia gerą vaikams patogumą. Dabar ta skalbykla aptarnauja ne tik

miesto privatinius gyventojus, bet ir lignonius ir vienintelė tos rūšies ir moterų valdoma skalbykla visoje Jungtinių Valstijų šalyje.

Vaikų Linksmintojų Agentūra

Kas sako, kad jau pasaulis pilnas visokių profesijų, ir kad naujoms profesijoms nebėra vietos? Štai dar viena nauja profesija.

Nesenai New Yorke viena studentė, Miss Raymond, baigusi universitetą, bet negalėdama niekur gauti darbo, sugalvojo įsteigti vaikų linksmintojų agentūrą, tuo būdu išrasdama naują profesijos šaką. Toji jos agentūra parūpina atatinamų asmenų, kurie pavaduoja tėvus, žaidžia su jų vaikais, linksmina juos, o reikalui esant nuveda ir į teatrą.

Turtuoliai besirūpindami sau malonumų ieškojimu, dažnai neturi laiko su savo vaikais užsiminti, o kai reikia kurį laiką eiti, dažnai vaikai tiesiog tam kliudodo. Todel toji vaikų linksmintojų agentūra turi kuo geriausį pasisekimą. Esant reikalui jie kreipiasi į agentūrą, o iš ten sulig pareikalavimo jiems atsiunčia vyrą ar merginą, kurie ir linksmina vaikus tėvų vietoje. Esant lietingam orui, jie tokį vaikų linksmintojų pasisamdo visai dienai ir jis su vaikais praleidžia laiką kambariuose. O vaikų tėvai nuo tėvų pareigų ir laisvai gali eiti ieškoti sau malonumų.

Pasirodo, kad tais vaikų linksmintojais daugiausiai pasitaiko universitetų studentai bei studentės, žinoma, neturintieji, nes jie savo ekonominės padėties yra priversti ieškoti uždarbių, kad galėtų baigti pradėtus mokslus.

Lėlių Drabužių Siuvykla

Tūla Teksas apylinkės gyventojai ieškodama sau darbo patėmijo, kad niekur nėra lėlių drabužių siuvyklos. O lėlėms drabužėliai juk irgi plyšta. Tad ji ir pradėjo apylinkės gyventojų mergaitėms siūti drabužius. Jos kaiminkos apie tai sužinojo,

Italų šeimos išvežamos į Afriką, Libiją, apsigyvenimui. Paskutiniu laiku Italijos valdžia Libijon išsiuntė 20,000 italų apsigyveni-

mu Libijoj. Nekurie jaunuoliai, kaip matote, devi jaunųjų fašistų uniformas.

ėmė duoti jai užsakymus, nes nauji lėlei drabužėliai pigiau kainuoja, negu nupirkti visą naują lėlę.

Taip ta moteris susirado sau darbą. Dabar ji iš to padaro neblogą pragyvenimą.

Surinko J. N.

MEILĖS MOKYKLA LONDONĖ

Londonė atidaryta nauja mokykla, savo pobūdžiu ir rūšimi skirtinga paprastoms mokykloms. Tai meilės mokykla. Joje kalbama mokiniams apie vedybų patyrimus, aiškina kaip reikia mylėtis, kaip reikia su mylimąja apseiti, o apsiavedus žinoti kaip gyvenime praktikuoti meilės meną.

Mokykla turi pasisekimo ir manoma greitai laiku įsteigti panašią mokyklą ir kituose miestuose.

Bet kas keisčiausia, kursų lankytojai daugumoje yra ne patys vedybų kandidatai, bet kunigai, dvasininkai ir slaugės.

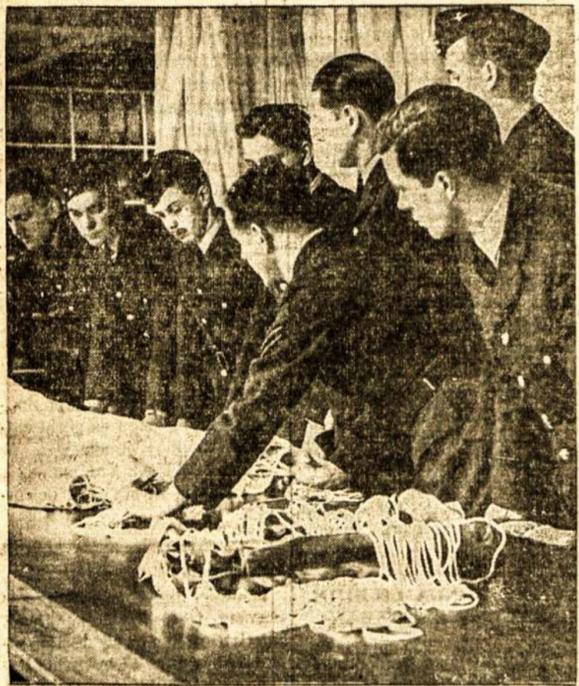
UZDRAUDE MOTERIMS RANGYTI PLAUKUS

Japonijoj, Tokio mieste visose dirbtuvėse gaminančiose karo reikmenis neseniai buvo pasklebtai įspėjimai, kad darbininkės garbanuojančios plaukus bus atleistos iš tarnybos, kaip nepageidaujamos. Dabar šiuo pavyzdžiu pasekė visos Japonijos pramonės ir prekybos įmonės.

Nusistatymas prieš surangytus plaukus aiškinamas tuo, kad darbininkės su rangytais plaukais tikrai pasižymi mažesniu darbo našumu ir daug laiko iš-eikvojančios besistaipydamos prieš veidrodžius ir garbaniuodamos savo plaukus.

Policija grąšina uždaryti visus grožio institutus, jei jie nesustabdys plaukų garbiniavimo.

LONDONAS, Gruodžio 11. — Anglijos karalius šešias dienas vizitavęs Francijoj ir apžiūrėjęs Mažinot liniją, sugrįžo Londonan.

Kanados kariški lakūnai mokina si suvinioti parašutius. Sakoma, kad suviniojimas parašutų yra gana didelis darbas. Parašutai

yra svarbūs lakūnų įrankiai gelbėjimuisi, kai kas nors atsitinka su orlaiviu ore, arba kai priešas pašauna.

ISPANIJOS RESPUBLIKOS FRONTUOSE

Lietuvių Savanorių Atsiminimai

1936—1939

(Tęsinys)

BARCELONOS FABRIKUOSE PASKUTINESE KARO DIENOSE

Rašo: vilnietis B. S.

— Šita ir anoji, yra perdirbtos, pakeičiant sugadintas dalis iš kitų, jau remonto nevertų. Daug dalių reikėjo dirbti rankomis... bet eina gerai. Nėra kitos išeities, kai bomba viską suverčia į vieną laužą, tai renkam iš krūvos geležį kas sveika ir sutaisom naujas mašinas.

— Kaip senai dirbate šiame fabrike? — užklausu juo.

— Dirbu jau 27 metai. Pirmiau priklausė vienai laivų kompanijai, o dabar priklausom visuomenei. Seniau darbo sąlygas turėjom nepaprastai sunkias, algas mažas, kentėm persekiojimą ir paniekinimą. Dabar, nors karas, bet gyvename geriau. Turim laisvą žodį, pakankamą uždarbį ir patys valdomės bei tvarkom savo reikalus. Mane darbininkai vienbalsiai išrinko fabriko direktorium.

— Tai kodėl draugas dirbat, o neprižiūrit, kaip dirba kiti?

— Dabar nereikia darbininkų spausti prie darbo, nes kiekvienas žino savo pareigas, kiekvienas iš savęs stengiasi, ir taip atlieka man laiko pačiam prie mašinos padirbėti.

Einu toliau ir apsisotuju ties viena mašina, prie kurios mikliai darbuojasi jauna mergaitė. Jos užklausu:

— Kiek apdirbate šitų artilerijos sviedinių per valandą?

— Per valandą aptekinu nuo 36 iki 40 sviedinių, — linksmi pasitenkinusi atsakė

ji man. Jis rankose darbas tirpte tirpsta, kaip kokio seno įgudusio meistro.

Tekstilės fabrike. Čia dirba vien tik moterys. Fabrikas taipgi apdaužytas bombų ir nevisuomet dirba dėl medžiagų trūkumo. Vadovė parodė mums jų pačių pasidirbtą, tik dar ne visai užbaigtą, slėptuvę nuo bombardavimų.

— Tik žiūrėkite, — rodo ji aplinkui, — kaip čia viskas subombarduota!.. Aną dieną fašistų "Savoia" bombonešiai išmetė ant mūsų kelis tonus bombų. Sudaužė keliolika mašinų, sugriovė namus ir virš 20 iš mūsų darbininkų užmušė, o kita tiek dar guli ligoninėj sužeistų. Mes čia dirbam, kaip ant fronto. Dabar beveik nėra dienos, kad mūsų miesto rajono nebombarduotų iš oro ir jūrų.

Tokią išvaizdą turėjo kiekvienas fabrikas, bei dirbtuvė, kuriose man teko atsilankyti tuo laiku, kai Franko armija artinosi prie Barcelonos. Ir tokiose sąlygose, tiesiog neišivaizduojama kantrybe ir pasiryžimu dirbo darbininkai — daugumoj jaunos merginos ir moterys — iki paskutinės valandos gamindamos reikmenis frontui.

—oOo—

RENGIAMĖS APLEISTI ISPANIJĄ

Rašo: BANGINIS

Miestelyje Belserat buvo sukoncentruota 13 brigados "Dombrovski" kariai — Ispanijos Respublikos savanoriai, 1,200 vyrų įvairių tautybių be ispanų, po pasitraukimo iš fronto, gyvenome šiame miestelyje laukdami dienos apiešti Ispaniją.

Karių skaičius, nors palengva, bet visgi

mažėdavo, nes rasdavosi tokių, kurie, atvažiavę iš demokratinių šalių, galėdavo sugrįžti atgal. Apie 300 savanorių, atvykusių iš reaktinių šalių, kuriems nebuvo galimybės sugrįžti savo tėvynėn, arba ten iš kur buvo atvykę, rengėmės važiuoti Meksikon, geriau sakant, buvom paruošiami išvežti Meksikon, laisvai kiekvienam sutinkant.

Mūsų lietuvių grupė 13-toj brigadoj paskutiniu laiku turėjome atskiras patalpas, priežastis buvo ta, kad buvo žiemos laikas, todėl kareiviai buvo išskirstomi mažomis grupėmis, sulig galimybės į šiltesnes patalpas.

Lietuvių grupė tuo kartu susidėjo iš 12 asmenų, neskaitant dviejų karininkų ir vieno brigados krautuvės pardavėjo, kurie gyveno atskiruose kambariuose.

Savo patalpoje turėjome pečių, kuris mus visus sujungdavo apie sėdve. Laiko neleidavome veltui. Gabesnieji draugai duodavo pamokas iš darbininkų judėjimo istorijos, Lietuvių kalbos, Ispanijos istorijos ir geografijos. Taipgi turėjome savo sieninį laikraštį "Už Laisvę", kuriame rašydavom įvairiais dienais klausimais. Lietuviška daina buvo mūsų nuolatinis draugas. Nežiūrint, kad mūsų grupė susidėjo iš Argentinos, Brazilijos, Lietuvos, Liuksemburgo ir kitų kraštų lietuvių, — bet lietuvišką dainą mėgo me vis.

Prie šios brigados radosi sukoncentruota dalis lietuvių ir iš kitų Ispanijos Respublikos armijos dalių.

Sausio 7 d. gauname civilės drapanas ir pusbačius. Ant rytojaus, sulig brigados vadovybės įsakymo, visus karinius rūbus, batus ir antklodes, įteikėme brigados intencinėjai. Priruošiamie ir sutvarkome čemodanus ir pervežavus brigados komisijai, paliekame sandelyje, kurie vėliau bus grąžinti ant Francijos sienos. Vykstantieji Meksikon prima atsisveikinimo delegaciją iš Katalunijos anti-fašistinių moterų grupės, kuri specialiai atvykusi atsisveikinti su išvažiuojančiais. Visiems išvažiuojantiems įteikiami skiepijimo liūdijimai.

Sausio 9 d. pilname brigados susirinkimo kalbą. Vykstančiųjų grupių atstovai,

me brigados vadas pasako karštą atsisveikinimą: lenkų, lietuvių ir vengrų taipgi ima žodį vardan išvykstančiųjų ir pasižada laikytis tos pačios tvarkos ir disciplinos, organizuotumo ir vesti toliau kovą prieš fašizmą, po ta pačia brigados vėliava, po kuria kovojo būdami Ispanijoj, už Ispanijos liaudies ir viso pasaulio darbo žmonių laisvę.

Vykstantieji Meksikon grupavosi į tris dalis, būtent: lenkų, paeinančių iš Lenkijos, vengrų, Pabalės valstybių ir ukrainiečių grupė. Lietuvių, važiuojančių Meksikon, buvome septyni draugai. Po atsisveikinimo, brigados komisariatams visiems išvykstantiems, kaip geriesiems kariams, įteikė Ispanijos vyriausybės diplomus ir pažymėjimus gavimui brigados medaliu. Apie 9 val. vakaro, po patikrinimo, visi išvykstantieji pasirašo į brigados knygas, del gavimo brigados medaliu, kuris būsiąs prišūstas per Meksikos atstovybę.

Sausio 10 d. brigados budintysis karininkas pažadina mus šeštą valandą ryto ir praneša apie išvykimą. Papsūryčiaujame. Gauname kavos, po pakelį angliškių cigarečių ir skubame į rykiuotės aikštę prie brigados štabo.

Atsisveikinę paskutinį kartą su draugais, sėdomės į sunkvežimius ir išvažiuome stoties link. Mus palydėjo nekurie draugai, partijų atstovai, vadai ir komisarai, brigados sargyba, orkestras su brigados vėliava, po kuria 13-toji brigada kovojo.

Nuo miestelio Belserat iki stoties, apie 6 kilometrai. Laimė, kad netoli. Aštrus žiemos vėjas kaip ugnimi degino mūsų karo išvargintus veidus. Stotyje ilgai traukinys jau laukė mūsų. Dar kartą paspaudžiame dešinę pasiliekančiams draugams, užėmė vietas vagonuose; orkestras paskutinį kartą griežė Internacionala. Tuo pačiu laiku gauname nemalonią žinią — pasilikti vietoje. Priežastis nežinoma, mat, karo laike momentaliai kiekvienas dalykas nėra aiškinamas. Nors susijaudinę, bet visi pasilieka ramūs ir laikosi disciplinos. Diena šalta, o veik visų kareivių rūbai vasariniai. Vieni vaikšto skubiais žingsniais, kiti pradėjo ieškoti malkų ir kurti ugnį, dar kiti subėgo prie garvežio, kad kiek

Lietuvoje

IR SILKES LIETUVOS ZMONES NEBEPERKAMOS

Kaunas. — Nežiūrint kad Lietuvoje prekių kainos tvarkomos įstatymais, bet jos labai sparčiai brangsta. Biednuomenė skundžiasi, kad toks plačiai vartojamas maistas, kaip silkės ir tos pasidarė nebeperkamos.

Anksčiau už litą duodavo 15—16 silkų, o dabar beduoda vos 6. Žmonių būklė visoje Lietuvoje labai pablogėjus, nes valdžia vis dar nesima tinkamų priemonių, kad pagelbėtų dirbančiajai liaudžiai ir smulkiesiems ūkininkams

Parama Vilniaus Kultūrininkams

Siauliai. — Kultūros švietimo draugijos valdybos posėdyje nutarta paremti Vilniaus krašte veikiančią ideologinį artimą lietuvišką organizaciją — Kultūros draugiją, kuri Vilniaus krašte turi apie 40 skaityklų bei skyrių, tačiau nusiskundžia lietuviškų knygų trūkumu. Valdyba nutarė paaugoti minėtoms skaitykloms viso savo leidinių po 40 egzempliorių.

Kadangi Kultūros švietimo draugija yra išleisus tokių stambių veikalų kaip "Pasaulio Istoriija," tai visų paaugotų knygų bruto suma sieks apie 1,000 litų. Kai tik bus sutvarkytas susisiekimas su Vilniaus kraštu, draugija paaugotąs knygas tuojau išsiųs.

Tuo pačiu reikalu nutarta kreiptis ir į vietos pažangiąją visuomenę, prašant paaugoti perskaitytas knygas, o taip pat, kas gali, dar paremti vilniečius kultūrininkus ir pinigais. Aukos priims Kultūros švietimo draugijos knygynas Šiauliuose, Tilžės g. 153.

Patys valdybos nariai tokio nutarimo proga čia pat posėdyje minėtam tikslui suaukojo pirmas aukas: pirm. P. Bugailiškis

— 100 litų, vicepirm. J. Sondėkis — 25 litus ir kiti valdybos nariai mažesnes sumas.

NUBAUDĖ UŽ APKALBĖJIMĄ POLICIJOS VADO

Siauliai. — Buvęs policininkas Smulionis Petras skleidė Šiauliuose kalbas, kad policijos vadas Daniūnas imas iš žydų kyšius, turįs su piliečiais kažkokių asmeniškumų ir t. p.

Siaulių apylinkės teismaus Samulionį nubaudė už šmeižtus 1 metams kalėjimo, bet lygtinai nuo bausmės atleido, jei per 3 metus nenusikals.

NUSIZUDĖ JAUNA MOTERIS

Vilkaviškis. — Pilviškių mieste Birutės gatvėje, rasta ant grindų gulinti Bronė Arminienė, 25 metų moteris. Veidas, rankos, kojos kruvinos, drabužiai permirkę krauju. Moters kakle padaryta peiliu 5 — 7 cm. žaizda, iš kurios nunkėsi kraujas, šalia antra negili žaizda, padaryta taip pat peiliu. Ji atrasta dar su sąmone; nieko nekaltino, pareiškė, jog pati žudėsi ir apgalvotai, o smulkiau aiškintis atsisakė.

Kvotos keliu nustatyta, kad Bronė Arminienė su vyru sugyveno gerai, nesipyko ir barnių tarp jų nebuvo. Nuo spalio 8 d. Arminienė susirgo proto liga, kuria ji buvo sirgusi praeitų metų vasarą ir gydėsi Kaune. Po kelių savaičių gydymo pasveiko, bet dabar, matyt, liga vėl pasikartojo.

NEISBRENDAMA GATVĖ

Kaunas. — Malūno gatvė A. Panemunėje pavirto ištiso purvyno mase, nes miesto s-bė kažin kokių tikslu privežė žemių, kurios palijus sudaro purvo iki kelių.

Be to, toje gatvėje šalygatvis tēra tik iš vienos lentos, todėl susitike praeiviai turi maudytis purvyne. Kada gi miesto savivaldybė pasirūpins, kad nuošales-

nėse gatvėse bent šalygatviai tinkamesni būtų.

ARAS ALYTAUS MIESTO GATVESE

Alytus. — Iš "Aušros" cirko paspruko didelis aras ir, negalėdamas skristi, pradėjo vaikščioti gatvėmis. Gimnazijos mokiniams pavyko jį užvaryti į kiemą ir pagaliau į malkinę. Bevrant į malkinę vienam mokiniui griebė už švarko ir suplėšė. Aras buvo sugražintas savininkui.

ŽINIOS IŠ DARBININKŲ GYVENIMO

SALDAINIŲ FABRIKAS "TILKA" PRAŠO LEISTI DIRBTI VIRŠVALANDŽIUS

Šiuo metu kai kurios įmonės dirba tik po 4 dienas savaitėje. Tačiau šiomis dienomis saldainių fabrikas "Tilka" kreipėsi į Kauno m. darbo inspektorius, prašydamas leisti dirbti viršvalandžius.

"METALAS" VĖL DIRBA 6 DIENAS SAVAITĖJE

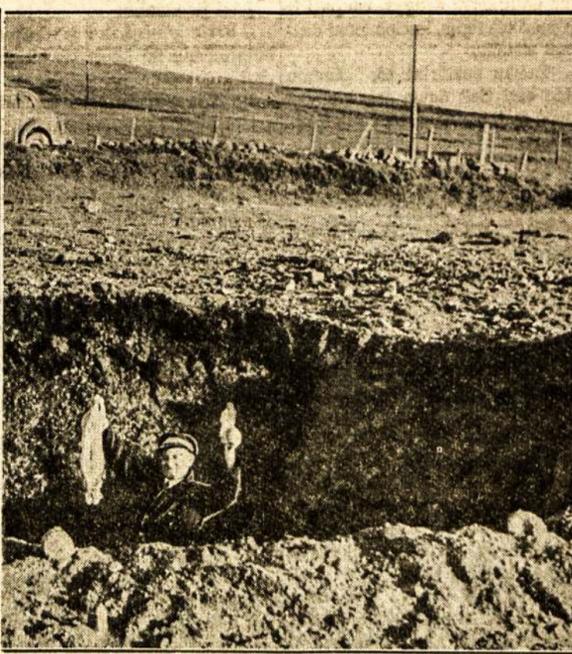
Kurį laiką metalo išdirbinių fabrikas "Metalas" dirbo po 4 dienas savaitėje. Tačiau nuo spalio 24 d. fabrikas vėl pradėjo dirbti po 6 dienas savaitėje.

ĮMONĖS PRADĖJO RINKTI SENIŪNUS

Šiomis dienomis kai kuriuose Kauno pramonės įmonėse pradėjo rinkti darbininkai savo įmonių seniūnus. Seniūnų rinkimuose dalyvauja Kauno m. darbo inspektoriatas arba jų padėjėjai ir Darbo rūmų atstovai.

PLIUSKAITIS NENORMALIAI MOKA ATLYGINIMUS

Šančiuose veikianči Pliuskaitės metalo išdirbinių įmonė labai nenormaliai moka savo darbininkams atlyginimą. Šiuo reikalu jau ne kartą dirbantieji nusiskundė atitinkamoms įstaigoms. Kauno miesto II apygardos darbo inspektorius šį nusiskundimą jau kelis kartus patikrino ir rado pagrįstus. Įmonės savininkas buvo perspėtas tvarkingai mokėti

Laikė pirmo Shetlando salos jėmūšė 7 pėdų gilumo duobę. Už jėmūšė tik vieną žuikį, kurį laiko skėlės salos gyventojas. Bomba išmūšė 7 pėdų gilumo duobę. Už kelių dienų anglų orlaivis minėtu žuikį nuvežė ir numetė Vokietijos, užadresuotą Georingui.

"INKARO" FABRIKO DARBININKAMS PAAISKINO

Kauno apygardos darbo inspektorius, ryšium su dalies darbininkų atleidimu iš darbo, paaiskino apie jų teisinę būklę ir jų prievoles.

"RINGUVOS" FABRIKAS BAIGIA STATYTI ŠANČIUOSE NAUJAS PATALPAS

Naujai statomose fabrikui patalpose bus įrengta darbininkams erdvi valgykla, rūbinė ir pirtis.

"ASKINAZI" FABRIKO DARBININKŲ NUSISKUNDŽIA

"Aškinazi" fabriko darbininkės skundžiasi, kad joms buvo mokamas atlyginimas neprisiliekant nustatytų uždarbio normų.

NELEIDO TRUMPINTI DARBO DIENŲ SKAICIŪS

Buršteinio, Vulfovičiaus Lentpiūvei ir malūnui Kauno apygardos darbo inspektorius neleido mažinti darbo dienų skaičiaus. Kaip iki šioliai, taip ir toliau šios įmonės turės veikti 6 dienas savaitėje.

Pilviškių "Daktarka" Susilaukė Bausmės

Vilkaviškis. — Pilviškiuos gyveno viena nuo senai pagarsėjusi "daktarka" Katarina Milerienė, kuri užsiiminėjo žmonių gydymu, o labiausiai tarnaudama moterims pribuvėja. Tokian daktaravimui ji neturėjo teisės kaip bemokslė ir be atitinkamo leidimo, bet tas jai nekludė praktikuoti "daktarystę" kol policija susilaukė skundų.

Pilviškių policijai vienas pilietis nusiskundė del Milerienės daktaravimo ir policija pravedama kvota nustatė, kad tikrai ji verčiasi pribuvėjos darbu, neturėdama tam teisių. Ne gamto, ji net darydavo moterims operacijas. Vienai moteriai, kur jau buvo vedusi keletą metų, j padariusi atitinkamą operaciją kad galėtų susilaukti vaikų. Operacija buvusi labai skausminga, nes Milerienė ją atliko rankomis, bet moteris kentusi tikėdama už tas kančias susilaukti šeimos laimę. Bet išėjo taip, kad po operacijos jai prisėjo išsirtgi net pusę metų.

Kaltinamoji yra 54 metų amžiaus; ji prisipažino teikusi medicinos pagalbą gimdyvėms. Už suteiktą pagalbą prie gimdymo imanti 15 litų, o kai ligonė gimdė pas ją, imanti dienas 3 litus. Tuo amatu užsiimanti nuo 1915 metų, ir nė vienas ligonis, kuriam ji pagalbą teikusi, nemirė. Leidimo šiuo amatu verstis neturinti. Pasižadėjo daugiau "nedaktarauti" ir prašė nuo bausmės sąlyginiai atleisti.

Teismas Milerienę pripažino nusikaltusia ir nubaudė 3 mėnesiais arešto, bet nuo bausmės lygtinai atleido, jei per 3 metus nenusikals ir nesivers žmonių gydymu.

UŽ NETEISINGĄ LIUDIJIMĄ PATRAUKĖ TEISMAN

Prieš kurį laiką Onušio vals mirė bevaikė Bartoševičienė ir paliko 18 ha. ūkį. Prieš mirdama velionė surašė testamentą, kuriuo ūkį paliko savo sesers vaikui St. Graževičiui. Tačiau teisme testamentą tvirtinant iš liudytojų paaiskėjo kad testamentas neatitinka tes-

ŠYPSĖNOS

Užsimastęs — Tikrai, drauge, tu paėmėi puikią merginą sau už žmoną. — Taip, — atsakė užkalbintasis galvodamas apie žuvavimą, — bet tu turėjai matyti tą, kuri paspruko.

Geras Dantistas

Plaukiaus: — Ką tu žinai apie dantistą dr. Trukį, ar jis geras dantistas? Plikius: — O... jis labai geras. Kiekvieną kartą, kai jis ištraukia dantį, duoda stiklinę degtinės išgerti. Plaukiaus: — Ir tu pas jį dar vis eini? Plikius: — Ne. Aš jau nebeturiu nei vieno danties.

Eda Kai Arklys

Atsilankius svečiui, visa šeimyna su svečiu susėda prie stalo pietauti. Maža mergaitė ant stalo kiekvienam padėjo po peilį ir šaukštą. — Barbute, — sako jos motina, — kodėl tu visiems padėjai po peilį ir šaukštą, o ponui Trumpparegiui ne? — Aš nemanau, kad jam reikia, — atsakė mergaitė. — Mama sakei, kad jis ėda, kaip arklys.

Sutaupė

— Mama, tu man žadėjai duoti dešimtuką, jeigu aš gerai elgisuos mokykloj šiandie. — Taip. Aš tau žadėjau. — Na, tai tu sutaupai dešimtuką.

tatorės valią.

Kadangi liudytojais pasirėmęs teismas testamentą panaikino, tai Graževičius visus testamentoto tvirtinimo byloj buvusius liudytojus patraukė tieson, už neteisingus liudijimus, tačiau ir apylinkės teismas ir apygardos teismas visus liudytojus išteisino. Dabar neteisingai skusti liudytojai ir patį skundėją gali patraukti tieson.

kart buvo sukoncentruota keturi ašelonai, viso 1,500 asmenų.

Neturėdami tikslų žinių, kuomet būsimė per rubežių perleisti, brigados komisaro įsakymu, išžygiavome atgal į senąją savo stovyklą. Pietus jau valgėme savo brigados valgykloje. Laikė vakarinio patikrinimo buvo nurodyta trimtito ženklas, kurį išgirdus bile momenta, tuojau susirinkti prie brigados štabo, nes tai bus ženklas išvykimui Meksikon. Po patikrinimo gavome savo karinius rūbus, kad nedevėt civilii. Miegoti irgi kiekviena grupė ėjome į savo pirmąsias patalpas. Taip pasilikome tęsti savo pirmąsį gyvenimą iki sausio 17 d.

Naktia, iš sausio 17 ir 18 d., turėjome apiešti mūsų pamylietį miestuką Belserat. Brigados komisariui pasakius atsisveikinimo kalbą miestelio gyventojams, pasigirdo daugybės balsų su įvairiais sveikinimo obalsiais, kas aiškiai rodė didelį civilii gyventojų prisirišimą ir simpatiją tarptautinių brigadų kvotojams.

Neatsižvelgiant į tai, kad turėjome išskelauti naktia, gerokas skaičius miestelio gyventojų, daugumoje moterų ir vaikų, mus palydėjo net iki pat stoties — 6 kilometrų.

Sausio 18 d. po piet jau buvome Paifrugel, didokame miestelyje. Sausio 20 dienos pavakaryje sulaukėme daugiau karių iš Centralinės Ispanijos zonos. Jų tarpe radosi ir keletas pažįstamų draugų — lietuvių.

Čia pasilikome nekuriam laikui, laukdami naujo įsakymo.

PASKUTINĖS DIENOS ISPANJOJE

Rašo: S. TALALIS

Sausio 22 d. Šiandien sukanka lygiai du metai, kaip išvykau iš Buenos Aires. Tai smagus prisiminimas, kaip tuomet pilnas saldžių svajonių atsitolinau nuo Argentinos krantų linkui Ispanijos. Keliaujant niekada

neuzėjo mintis, kad praslinkus dviems metams dar dalyvausiu tam pačiam kare, kurio ir šiandien dar gal nesimatom. Buvau įsitikinęs, kad po dviejų metų galėsiu gerėtis liudies laimėjimų vaisiais, arba kur kitur kariausiu, jei būsiu dar gyvas likęs nuo šio karo...

Šiandien Respublikos valdžia dar tęsia visuotinę mobilizaciją. Išleistas dekretas sustabdyti visus fabrikus ir dirbtuves Barcelonoj, nes priešas artinasi prie miesto. Šios dienos obalsis: "Visi į frontą Barcelonos apygnimui!" "Barcelonai gresia pavojus!"

Tikra fronto padėtis nežinoma, nes jau antra diena neateina joki laikraščiai. Sausio 23 d. Mūsų demobilizacijos punkte eina didelis neramumas. Čia esame dalis demobilizuotų internacionalų savanorių ir laukiame kada leis mums išvažiuoti, bet del įvairių trukdymų iš Francijos valdžios pusės, išvažiavimas vis nėjvyksta.

Fronto padėtis vis blogėja. Priešas vis arčiau artinasi prie Barcelonos. Ko laukiame, ko neiname į pagalbą Barcelonos gynėjams? — girdisi mūsų tarpe diskusijos. Iškyla iniciatyva, kad leistų mus į frontą padėti apginti Barceloną. Pagaliau įvyksta viso demobilizacijos punkto didžiulis susirinkimas, kuriame ima balsą, apart buvusių komisarų ir karininkų, visa eilė kareivių ir reikalauja daryti žygių, kad būtų leista vėl grįžti į frontą ir kaip anksčiau kartu su broliais ispanais mušti motorizuotas Musolinio divizijas.

Sausio 24 d. Tuoj pradėjo iš naujo formotis kariškos dalys — sekcijos, kuopos batalijonai... ir su didžiausiu entuziazmu ruošėsi vėl stoti į mūšį. Viskas eina nepaprastu greitumu, ligi vakaro visos dalys baigia susiformuoti ir vienuoliktą valandą siauruoju traukiniu apleidžiame savo demobilizacijos punktą — Palafrugel miestuką.

Iki kur važiuosime, kur apsisostime, tik dalis vadų nežino, kiti visi žino tik tiek, kad į frontą ir daugiau nieko. Bet tai ir nesvarbu, — svarbu, kad į frontą, į pagalbą Katalunijos liaudžiai. Taip pat, gal visi ma-

žai iš mūsų nežinom, kad važiuojam tikrai pridengti tvarkingai apštraukim, nes jau išgelbėjimas Katalunijos nebeįmanomas. Priešas jau priėjo prie Barcelonos vartų ir Katalunijos sostinė tik didžiuliu siurprizu gali būti apginta nekuriam laikui, nes visos frontos sujūrė ir kasžin ar pasiseks kiek nors sustabilizuoti nuykykus mūsų dalims.

Sausio 25 d. Triaukiame link fronto. Kelionė traukiniu labai nesekminga. Gelžkelis daugelyje vietų išardytas aviacijos bombų, o ir aviacija nuolat pasirodydama tukdo važiuoti pirmyn. Ties Granallers ištovėjome apie 4 valandas. Visą tą laiką aplink suko fašistų orlaiviai ir bombardavo. Didelis nerimas. Nieko nežinome kas dedasi fronte, kaip toli fašistai. Visur matosi palaidų kareivių būriai, pasimetusių nuo savo dalių, bėga iš fronto. Užklauskus apie fronto padėtį, atsakymai vien kitiems prieštarauja. Vieni sako, kad Barcelona jau apsupta, kiti sako, kad užimta, o tretii — kad priešas dar gana toli nuo miesto ir respublikiečių linijos dar gana tvirtos. Kaip vienų, taip ir kitų pasakojimai nesutinka su tomis žiniomis, kurios mus pasiekia iš patikimesnių šaltinių...

Pagaliau aprimo priešo orlaiviai, kelias liko sutaisytas. O gal ir sabotazas nugalėtas, kuriuo buvo trukdoma mūsų greitas pristatymas savo laikui į reikiamą vietą...

Visai vakare pasiekiamė La Gariga. Iš čia numatoma padaryti puolimą ir suduoti smūgį kairiajam fašistų armijos flangui, supančiam Barceloną.

Sausio 28 d. Dvi paskutinės dienos praleidome miške, lyg atskirti nuo pasaulio, bile valandą pasirengę stoti į mūšį. Tik šiandien sužinojom, kad Barcelona jau 26 d. priešo liko užimta. Ir dabar jau aišku, kad mums belleka gintis, pridengiant tvarkingą apštraukimą linkui Francijos rubežiaus, nes atsilaukyti nebeįmanoma. Kokių būdu Barcelona buvo užimta, tikrų žinių nėra, kalbama, kad atiduota veik be mūšio. Vyriausybė persikėlė į Geroną.

Priešais mus, už kokių 10-ties kilometrų

girdisi smarkus mūšis. Granallers, svarbus gelžkelių mazgas, uždegtas priešo artilerijos ugnimi, baisiai liepsnoja ištisą dieną. Visais keliais bėga be pertraukos civiliai ir kareivių grupės tolyn nuo fronto. Čia vėl įvairūs prieštaraujanti pranešimai apie fronto padėtį. Nieko tikro negalime sužinoti kas randasi priešais mus. Ryšių su vyresniaisiais štabais nėra. Susisiekimui su užpakaliu turime tik tai vieną kelią. Iš prieškio ir viename šone priešas, iš kito šono didžiausi kalnai — randamės lyg sūrmaisyje, tik su vieninteliu išėjimu užpakalin, esamų liuosu keliu. O sakoma, kad ir prie šio artinasi priešas, 40 kilometrų užpakalyje mūsų. Tikėjomės, kad priešais mus dar randasi kitos respublikos dalys, pasitraukusios į šiaurę nuo Barcelonos ir laikiusios frontą ties Granallers. Bet į pavakarį mūšiu nutilus, spēlojame, kad Granollers jau bus užimtas. Visai vėliai vakare apytikriai sužinojome, kad iš priešais ir dešinėje, apart mūsų dalies, jokių kitų respublikiečių jėgų nėra. Reiškia frontas atviras.

Paaiskėjus tokiai padėčiai, mūsų dalis nepaprastu greitumu išsitiesina į liniją ir užima pozicijas priešais miestelį La Gariga, maždaug 15 kilometrų ilgumo.

Ryšių dar vis nepaįmame, nei iš priešais, nei iš dešinės. O kas už tų milžinų kalnų link jūros? Tikimės, kad mūsų didžiausios jėgos bus ten, atsitraukusios pajūrin nuo Barcelonos, o dešinys flangas tuo būdu paliko atviras. Ir gal del to mes atsidūrėme tokioj neaiškioj padėtyj. Visą naktį pila tropiškas lietus.

Sausio 29 d. Šiandien su priešu paimam kontaktą, iš tolo sekame jo judėjimą. Fašistams pasirodė, kad mūsų yra labai didelės jėgos, todėl susilaikė nuo veržimosi pirmyn ir koncentravosi ties mumis naujas jėgas. Mes laukiame pastiprinimo arba įsakymo atsitraukti. Mūsų pasiuntiniai ieškojo ryšių su kitomis dalimis ir vyresniaja vadovybe, kuri be abejo radosi už tų didžiulių kalnų. Taip

išstovėjome visą dieną, po truputį apsisaukdami su priešu.

Netikėtai, iš priešo pusės privažiuoja prie mūsų pozicijų du motociklai ir vienas ambulansas. Matomai jie bus paklydę fašistai. Mūsų kareiviai juos užpuola. Motociklistai spėja pabėgti, bet nuo taiklių kulkosvaidžių kulų jie abu krinta netoli fašistų pozicijos, o ambulansas lieka mūsų rankose. Paimam į belaisvę keturis italijonus — vienas iš jų lakūnas, du karininkai ir šoferis. Vienas karininkas bandė bėgti, bet vargšas krinta negyvas už kelių metrų nuo ambulano. Kitus tris nuvarome į štabą, kurie klausinėjami daug ką pasakė apie fašistus mums rūpinų dalykų.

Blogi dalykai su viltuve; del nenormalios padėties jau vakar nuo pietų ligi šiandien pavakario negali mus aprūpinti su maistu. Baisiai išalkę. Su keliais draugais išelnu ieškoti maisto. Čia pat netoli nuo fronto randam didelį, apleistą namą. Matosi būta kokio nors kolektyvo ar kooperatyvo sandėliai. Viduj randame daug javų, pašaro gyvuliams ir kita ko, bet ant greitųjų pavalgyti nėra ko. Čia metasi mums į akis besivaldojanti kleme palaida kiaulė ir kullys. Žinodami, kad greitai teks šitas vietas palikti fašistams, nutarėme vieną gyvulį piauoti. Bet kilo gincas katrą? Kiaulė kūda, o kullys didelis ir riebus, bet jo kieta mėsa. Pagaliau nutariam piauoti kullį, tai bus mėsos visai kuopai. Tuoj nusau nam jį, nulupam skūrą ir pradėdam kepti. Vieni keпам, o kiti nešam į pozicijas, valgom po šmota, kad ir be duonos. Dar nespėjus kullį suvalgyti, užėjo naktis ir gaunam pranešimą, kad vienintelis kelias mums išeiti jau apšaudomas priešo. Ir kelio apgyntimui tenai jokių jėgų nėra. Jei fašistai atskirtų šį kelią, mums prisiėtų trauktis per vargali pereinamus kalnus. Taipgi iš paimtų belaisvėn italų sužinom, kad priešas sukoncentravo dideles motorizuotas jėgas ties mumia ir ryt pradės puolimą.

(Bus daugiau)

Kokios Kitų Nuomonės

Negudriai Pamelavo

Pereitą sekmadienį ir pirmadienį Suomijoje ir jos pasienyje buvo didelės pūgos: snigo ir vėjas smiega su oru maišė. Tokiam orą negalėjo veikti nei vienas Sovietų orlaivis.

Bet per abi tūšias dienas Amerikos spauda skelbė, būk suomių baltagvardiečių valdžios šalininkai nukovė keliolika sovietinių orlaivių, kai pastarieji buvo atlėkę ant Helsinkio! . . .

Nukovė orlaivius, kurie visai nelėkė! Juk tai didžiausias melas, bet jis stambiojo kapitalo spaudai priimtinas, kai prisieina pasakyti "gerą žodį" už tokius "didvyrius," kaip Anglijos imperialistų bernai.

Cikagoj aną dieną kalbėjo konsulas p. Daužvarčis. Vilnius korespondentas rašo, jog p. konsulas pareiškė, kad "Vilniaus fabrikuose skaudžiai pažeidė vandalai arba bėgę sveturiškai savininkai . . . fabrikuose atrasta daug mašinų sudaužyta . . ."

Na, o kunigų, tautininkų ir socialistų spauda paskelbė, būk tuosius fabrikuose apvogę raudonarmiečiai!

Lauksime, kada toji spauda apkaltins raudonarmiečius už Romos sudeginimą ir Pompėjos miesto lava užliejimą. — R. Mizara Laisvėje, gruodžio 7 dieną.

Estija Nesijaučia Pavergta

Estijos ir Sovietų Rusijos tarpusavės pagalbos paktas jau veikia vieną mėnesį. Sutartis sudaryta vadovaujantis noru suprašti viena kitos gyvybinius interesus ir pagerinti pasitikėjimo santykius, kurie jau 20 metų tarp Estijos ir Sovietų Rusijos nusistovėjo. Sutarties pasirašymu padarytas istorinis žingsnis pirmyn. Kaip savo laiką estų rusų taikos susitarimas Tartuje, taip ir šis paktas užsienio vertinamas įvairiai. Ir dabar skleidžiamos melagingos žinios, kad nepriklausoma demokratinė Estija nustojo egzistuoti. Tačiau dabar jau paktas visa apimtim yra įvykdytas, o estų tautos gyvenimas eina normaliu keliu, kaip iki šiol, ir estų tauta pilnoje laisvėje ir nepriklausomybėje tvarko savo valstybinį gyvenimą draugiškoje ir pilnoje pasitikėjimo atmosferoje su savo rytinių kaimynų, Noras, kad Maskvos paktas ir jo vykdymas nepaliesų nei vienos valstybės suverenų teisių ir savarankiškumo.

mo, buvo draugiškoje dviasioje išpildytas. Estijos vyriausybės deklaracijoje pareiškė, kad Estija paktą vykdys nuoširdžiai ir su pasitikėjimu, kaip Sovietų Rusija. Visi Estijos gyventojų sluoksniai, taip pat ir draugišią Estiją atvykusieji Sovietų Rusijos kariai vienas kitą suprato ir rodo pagarbą vieni kitiems, kaip ir abi susitarusios vyriausybės. Toks nusistatymas yra garantija gerų santykių, kurie sudaro pamatą taikingam bendradarbiavimui ir nevaržomai kurybai abiem tautom.

Pasirašytas paktas neturi jokių kliauzulių apie bent kokio blogo, ar koalicijos sudarymą, niekam negrąšina, o turi griežtai apribotą apsigimimo pabūdį. Paktas papildo Baltijos jūros taikos ir neutralumo sistemą ir garantuoja taiką ir neutralumą kitoms prie Baltijos jūros gyvenančioms tautom. Paktas taip pat nesiekia pažeisti Estijos paskelbtą neutralumą. Sovietų Rusija nedalyvauja kare, tačiau, jei ji ir būtų įtraukta į karą, Estijos neutralumas nepasikeistų, kol Estijos arba Sovietų Rusijos Baltijos srities siena nebūs didžios valstybės pažeista. Estija nenustojė būti neutrali valstybė. Estija visuomet norėjo pozityviai prisidėti prie Baltijos srities taikos sutvirtinimo, del to Estijos laikymasis nebuvo kokio silpnumo išdava. Estijos užsienio politika lieka ta pati. — Estijos užsienio reikalų ministeris Papis per radio, spalio 30 dieną.

Gerai Pavyko Vakarėlis Liaudies Balso Naudai

LETHBRIDGE, Alta. — Lapkričio 26 d., LLD 69 kuopa su rengė šeimynišką vakarėlį draugų Leščinskų bute. Parengimas gerai pavyko ir liko gražaus pelno.

Nors Lethbridge susidaro sunkumų dėl suruošimo parengimų, nes salėse bet kokį parengimą suruošti mums neįmanoma, nes tam neturime jėgų, bet esant gerų draugų, kurie savo bute užleidžia parengimus padaryti, — taip ir nugalim trukumus.

Tokiais mūsų gerais draugais buvo drg. Leščinskai, ir už tai Liaudies Balso vėjus komitetas reiškia jiems širdingą padėką.

Parengimas buvo gyvas ir jdomus. Susirinko gražus būrys lietuvių ir lietuvių ir visi draugiškai ir linksmam praleido laiką. Skirstantis, namo visi reišė pasitenkinimą gražiu parengimu.

mu. Vajaus komitetas nuoširdžiai dėkoja drg. Leščinskams, draugams Norušams ir visiems kitiems už pasidarbavimą ir parengimą parėmusiems, o draugei O. Kazokienei už suteiktą vakarėliui dovana.

Reikšdami padėką visiems, kviečiame ir ateityj paremti savo spaudą — Liaudies Balsą.

Vajaus Komitetas

Dvidešimts Žmonų Už Ordeną

Vienas olandietis gyvenantis Sijamo šalyje užsitaravo iš vyriausybės patį aukščiausįjį krašto ordeną — baltojo dramblio ordeną. Tuoj, kaip tik jis gavęs ordeną ir jį prisisegęs prie krūtinės išėjo į miestą, jis pastebė-

jo, kad jį pradėjo smalsiai žiūrėti jaunos sijamietės. Laikui bėgant, jis tuojau liko vyliojamas jaunų sijamiečių dieną ir naktį. Iš sykiu jis manė, kad tos sijamietės spoks į jo ordeną, taip kaip Europoje yra priprasta, bet greitai jis įsitikino, kad jos spoks ne į jo ordeną, bet į jį, nežiūrind, kad jis buvo vedęs.

Zinoma, jis nebuvo priešingas tų jaunų sijamiečių reiškiama juo susidomėjimui, bet tam priešino jo žmona ir pareikalavo, kad jis griežčiau atsispirtų prieš sijamietes. Mat žmona tuojau sužinojo, kad tokį ordeną gavęs kartu įgauna ir teisę vesti net dvidešimts žmonų ir kad todėl tos jaunos sijamietės taip smarkiai pradėjo jos vyrą čomėtis. Vargšas vyras buvo priverstas ieškotis kitos tarnybos ir išvykti Europon, kad pabėgti nuo smalsių sijamiečių.

Vitaminų Išmislai ir Faktai

Jungtinių Valstijų žemdirbystės Departamento leidinys "Consumers' Guide" persergsti Amerikos vartotojus prieš "vitaminų ballyhoo." Beveik prie kiekvieno kampo, per radio ir laikraščių apgarsinimuose prašoma pirkti vitaminų maistą — iš vitaminų pagamintą muilą, vitamino dantims valytojus ir kas nebūt. Yra faktas, kad mokslas neremia visas pretenzijas šito dvidešimtinio šimtmečio stebuklo — vitamino. Mokslininkai ką tik pradėjo patys apsipazinti su šitų vitaminų misterijomis.

Zmonės privalo atsiminti du dalykus bandydami suprasti "vitaminų propagandą."

Pirma, paprastas žmogus — jeigu jo gydytojas kitaip nepataria — gali gauti visus vitaminus, kokį tik reikalauja, subalansuotame maiste iš atsargiai parinkto ir tinkamai pagaminto maisto.

Antra, mokslininkai dabar žino, kad asmenys, kuriems vitaminų koncentratų (concentrates) yra reikalingi, yra kūdikiai, jauni vaikai, būsimos ir žindinčios motinos, ir ligoniai sveikdami nuo kitų ligų. Jeigu tiki, kad tam vitaminai yra reikalingi specialėje formoje, nueik ir pasitark su gydytoju. Jis gali patarti koks valgis tau yra reikalingas su užtenkamą pristatymu vitaminų. Jeigu jis negali, jis išrašys receptą ir galėsi gauti "koncentruotų" be jokio abejojimo kaslink jų vertės.

Vitaminai yra aiškios chemiškos medžiagos, kiekvienas turėdamas savo specialę užduotį žmogaus kūne.

Veikimai nekurių vitaminų yra gerai žinomi mokslininkams. "Vitaminas A" akstina augimą ir apsaugo kūną nuo nekurių bakterijų užkrėtimų ir pagelbsti

bandram sveikatos stoviui. Jį randame kiaušiniuose, svieste, sūryje, čielame piene, smetonoj ir žuvų jankų aliejų. Lapuoti žalumynai, žalios ir geltonos daržovės aprūpina "pro-vitamin A," kuris pasimaino į vitaminą per maisto virškinimą viduriuose. Be vitamino "A" žmogus turi prastus dantis ir prastą kaulų sudėjimą, lengvai pasiduoda užkrėtimams ir augimas sulaukomas.

"Vitaminas B" yra reikalingas mūsų apetitui. Čieli kviečiai, rugiai, kornai, ryžiai, miežiai, avišos, žemriūtai ir "soy-beans," žali žirniai, žalios pupos, pilni šito vitamino, kaip ir kiaušiena, vištos, jankos ir inkštai. Kepimas, spiginimas ir virimas mėsos nukerta per pusę vitamino B vertę.

"Vitaminas C" reikalingas visiems kasdieniame valgyje. Negavimas šito vitamino veda prie liūdos danų, kūno sąnarių sustingimo, nupuolimo svorio ir nuolatinio nuovargio. Citrinai, vaisiai ir jų sunkos — oranžiniai, grapefruktas, citrinai, tangerinos — visi pilni vitamino "C," kaip ir tometės, įvairių rūšių uogos, lapuotos ir žalios daržovės, kopūstai, žirniai, špinakai, pupos, svogūnai, burokai, saldzios ir baltos bulvės ir pan. daržovės.

"Vitaminas D" yra svarbus kūdikiams, jauniems vaikams ir būsimoms motinoms. Geri danys ir kaulai priguli nuo šito vitamino. Maistas turintis šitą vitaminą yra žuvies jankos aliejinis, vašilas ir kitos aliejuotos žuvys, ir kiaušinių tryniai.

Kadangi paprasto vaiko maistas mažai šito vitamino turi, tad valgio žinovai rekomenduoja, kad pakol vaikas sulaukia 6 metų, jis turi gauti vieną arba du šaukštų "cod liver oil" arba jam panašaus, kasdien, kad užtvirtintus gerus dantis ir kaulus.

Per saulės spindulius galima ir gauti "vitaminą D." Žmogaus oda turi "pro-vitamin D," kuris pavirsta į vitaminą "D" tiesioginiu išstatymu prie saulės trumpam laikui kasdien.

Yra ir keli kiti vitaminai. Paprastai, šeima, kurios kasdieninis maistas susideda iš šviežių, žalių daržovių, vaisių, mėsos, jankų, inkštų ir panašių gyvulių vidurių, pieno, sviesto, sūrio, kiaušinių, čielų grūdinių produktų ir žirnių, neturi rūpintis apie vitaminus. Specialius vitaminų "koncentratų" reikia vartoti tik kuomet gydytojas taip pataria ir kur yra kūdikų ir jaunų vaikų šeimoje, kuriems "vitaminas D" yra reikalingas.

Ne tik yra svarbu vartoti tinkamą maistą, bet taipgi svarbu jį tinkamai pagaminti. Nekurie vitaminai ištirpa vandenyje. Todel patariama vartoti kuomžiausia vandenio ir tada suvartoti ir tą skystimą sriubose ir kitaip. Tad labai sveika žmogaus kūnui.

FLIS.

Leslie Hore-Belisha, Anglijos karo ministeris (civiliai apsirengęs) lanko vakarų frontą (Francijoj). Tą frontą lankė ir pats karalius ir kiti vadai, bet lankytošai tikslas neskelbiamas. Pasakytiniai pranešimai sako, kad naziai pradėję smarkiau veikti. Orlaiviai atlekią iki Paryžiaus.

Kokią "Demokratiją" Gina Suomijos Baltagvardiečiai

Suomijoj liaudies kovoms prasiđėjus už savo teises ir laisvę, visi kapitalistiniai ir fašistiniai gaivalai prapliupo per savo spaudą, kad Suomiją užpuolė Sovietų Sąjunga ir kad Risto Ryti valdžia, kurią gina nuožmus baltagvardiečių vadas gen. Mannerheim, esanti "demokratinė."

"Sovietų Sąjunga užpuolė demokratinę Suomiją ir žudo jos gyventojus," rėkia fašistai. Bet tuo pačiu sykiu neturi nei vieno fakto, kurį galėtų nurodyti kur, kada ir kiek Sovietų Sąjunga "išžudė" Suomijos gyventojų. Priešingai, jie nurodė, kad kas dieną "tūkstančius" raudonarmiečių nužudo suomių baltagvardiečiai.

Visų pirma reikia skaitytis su faktais. O faktai yra šie: Sovietų Sąjunga visai neveda jokio karo su Suomija. Kada Suomijos dvarponių ir generolų valdžia išprovokavo su Sovietais susikirtimus, tuojau susiorganizavo Suomijos Liaudies demokratinė

valdžia ir su Sovietų Sąjunga padarė taiką, susitardama visais reikalais. Suomijos liaudį atstovauja laikina vyriausybė, kuriai vadovauja Kuusinen, pagarsėjęs Suomijos liaudies reikalų gynėjas. Susiorganizavus Liaudies valdžiai, tuojau liko susiorganizuoti liaudies armija, taip, kaip ir Ispanijoj prieš gen. Franko, ir toji liaudies armija veda kovą prieš savo pavergėjus, prieš Risto Ryti valdžią ir gen. Mannerheimo vadovaujamą baltagvardiečių armiją.

Suomijos liaudies valdžiai, liaudies kariuomenei stoja pagalbon Sovietų Sąjunga ir sulig sutarties suteikė jiems pagelbėti apie 200,000 raudonarmiečių. Tą Suomijos liaudies valdžią remia ir viso pasaulio darbininkija ir visa laisvė ir demokratija ginanti visuomenė, taip pat lygiai, kaip ir Ispanijos liaudies kovas, kad rėmė. O Suomijos baltagvardiečių armija ir jos reakcingą vyriausybę remia visos kapitalistinės pasaulis. Ją remia kruviniusiai darbo žmonių skerdikai, kaip Musolinis ir gen. Franko. Ją remia visi tie, kurie įvairiais vadais pasikrikštine, rėmė ir pagelbėjo Ispanijos gen. Frankui žudyti ir pavergti Ispanijos liaudį, kaip tai: Cemberlenai, Daladje, Blumai ir jų pakalikai, tarnai.

Štai, tam patvirtinti keletas faktų: Jau virš 50 Musolinio pasiųstų bombardierių veikia Suomijoj, vairuojamų fašistinių juodmarškinų. Italijos fašistai organizuoja vėl "savanorių" būrius, kurie baltagvardiečiams stos pagalbon prieš Suomijos liaudį.

Ispanijos liaudį pavergusioji vyriausybė, vadovybėje didžiausio pasaulyje niekšo ir kapitalistų berno, gen. Franko, gruodžio 8 d. oficialiai nutarė remti Suomijos baltagvardiečių valdžią, kuriai vadovauja Risto Ryti. Tuo reikalų jie nutarė organizuoti "savanorių" lakūnų būrius, kurie taip žiauriai žudė Ispanijos liaudį, ir juos pasiūstį prieš Suomijos liaudį.

Anglijos reakcionierių valdžia, vadovybėje Cemberleno, nutarė teikti Suomijos baltagvardiečiams militarinę pagalbą ir vietoj žadėtų pasiūstį 20 orlaivių,

pasituntė 60 vienu sykiu ir siunčia jų daugiau.

Iš Hungarijos ateina pranešimai, kad Suomijos baltagvardiečiai šauda iš Hungarijos prisijungtomis kanuolėmis, kad Vokietijoj organizuojami "savanorių" būriai pagelbėjimui gen. Mannerheimui žudyti sukilusią Suomijos liaudį ir kovojančią už savo teises ir laisvę.

Kas gali tikėti, kad tokie asmenys, kaip Musolinis, gen. Franko ir Cemberlenas, kurie užsmaugė Ispanijos liaudį ir ją pavergė po fašistiniu jungu, dabar kovoja už žmonių teises, jų reikalus ir demokratiją?

Nei vienas protaujantis žmogus tam netiki. Netiki ir jie patys. Jie tik apgaulinga propaganda nori veidmainingai pagauti žmonių, kad darbo žmonių pagalba užsmaugus Suomijos liaudį ir ją pavergus, kaip liko pavergta Ispanijos liaudis. Jiems pagalbon stoja ir didžiausi veidmainiai ir darbo žmonių apgavikai pasivadinę save "socialistais," tokie kaip Naujienų redaktorius Grigaitis.

Tie "socialistai" betarnaudami kapitalizmui, netiesioginiai gelbėjo gen. Frankui žudyti ir pavergti Ispanijos liaudį, o dabar, ten laimėję, išdriso viešai išstoti prieš Suomijos liaudies kovas, baltagvardiečių daromas žudynes pavadindami kova už "demokratiją."

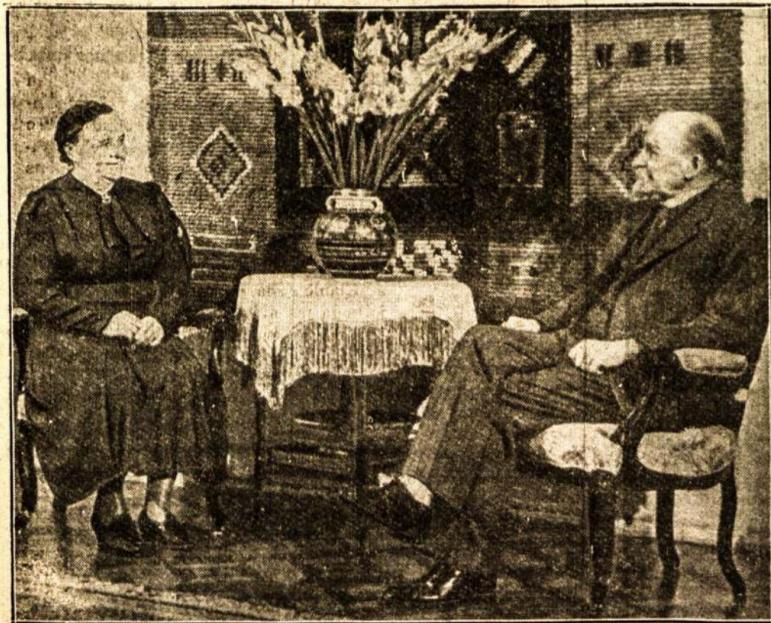
Tai nieksingiausias kapitalistams tarnavimas. Tai aiškiausias ir viešas susijungimas su Musolinio ir gen. Franko govėdomis prieš darbo žmones. Tai aiškiausias tų veidmainių, pasivadinsiu "socialistais" nusimaskavimas.

Ju ginama "demokratija" Suomijoj yra taškas taškan lygi "demokratijai," kokią Ispanijoj gynė gen. Franko, Musolinis ir jų talkininkai.

Suomijos liaudies reikalus ir teises gina pati Suomijos liaudis, o ją užtaria, jai pagalbon stoja tikrieji ir ištikimieji darbo žmonių ir civilizacijos teisių gynėjai.

Jų kova, yra šventa kova už darbo žmonių teises, už jų reikalus, už tikrą demokratiją.

B.

Suomijos prezidentas Kyosti Kallio su savo žmona. Tai galva Suomijos valdžios, kuri visą lai-

ką buvo nedraugiinga Sovietų Sąjungai. Tokia Suomijos politika ir privedė prie didelių susi-

kirtimų ir jo veldžiai prisieina užleisti Suomijos liaudžiai.

Pranešimai

Montreal, Que.

Ruoškitės ir Nepavėluokite Su Raštais į Moterų Skyry

Sekantis Moterų Skyrius Liaudies Balse išeis 26 dieną gruodžio. Skyriaus komitetas kreipiamės į visas Kanados (ir Amerikos) esančias moteris, kad pasistengtumėte ką nors parašyti, taipgi malonėkite kiek galint anksčiau raštus prisųsti. Perteitam skyriui nevisų raštai buvo talpinami vien tiū del pavėluoto prisųntimo.

Raštus siųskite vienai iš skr. kom. narei P. Matul, P. O. Sta. "D," Box 44, Montreal, Que. Motr. Skr. Komit.

Balius — Vakarieniē

Šiuomi pranešame ir kartu užkviečiame visus Montrealo ir apylinkēs lietuvius atsilankyti į ruošiamą vakarieniē Posančialo distrikte, tai yra, 01234 Charlevoix St., ateinantį šeštadienį, gruodžio 16 d., 8 val. vak.

Prašome ne vieną nepasipūstavoti ir atsilankyti, nes jūsu atsilankymas suteiks jums paties pramos ir tuo pačiu laiku paremsite progresyviū judėjimā.

Rengėjai

Draugus Antanavičius Aplankē "Garnys"

TORONTO. — Praeitā ketvirtadienį draugai Antanavičiai susilaukē šeimininēs laimēs — sveikos ir gražios dukrelēs. Draugē Antanavičienē dar randasi Grace Igoninē, bet jaučiasi gerai ir laimingai susilaukusi dukrelēs. Nemažiau patenkintas ir linksmas drg. Antanavičius.

Linkiu draugams ir jaunajai jų šeimos narei kuo geriausios sveikatos ir pasisekimo.

Kaiminka

KAS NAUJO TORONTE

Smarkiai Ruošiasi Kalėdiniam Parengimui

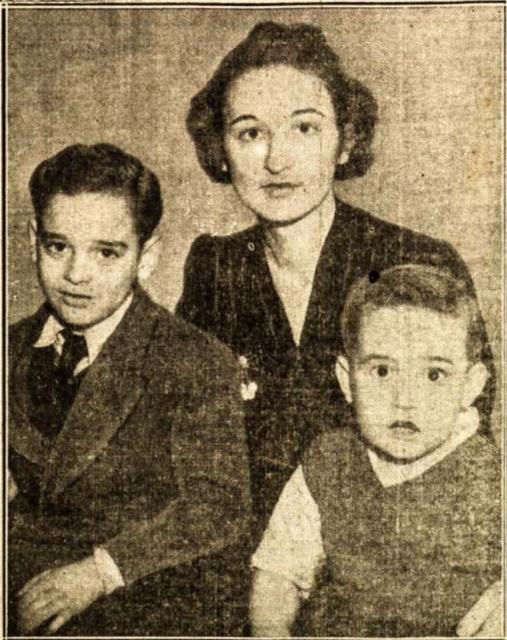
Jau senokas laikas, kaip lietuvių kalbos mokyklėlēs jaunuoliai — mergaitės ir berniukai, ruošiasi kalėdiniam parengimui.

Vienas iš svarbiausių programos dalykų, tai veikalukas. Veikalukas vaizduoja, kaip jaunuoliai neatsilikdami nuo suaugusių tveria jaunuolių klubā, kuriame galētų praleisti smagiai ir naudingai atliekamā laikā. Tame veikaluke bus įdomiū dalykų ne tik jaunuoliams, bet ir senesniems bus labai verta pamatyti, kaip jaunuoliai tveria klubā, veda susirinkimā ir kitus organizacinius dalykus. Be to, jame bus juokų, šokių, muzikos, sakys eilutes ir panašiai.

Taipgi manoma, kad tuom laiku į parengimā užsuks ir Kalėdų Diedukas su dovanomis. Galima spręsti iš pereinū metų į atsilankymo, kad jo atsilankymu buvo patenkinti ne tik mokyklėlēs jaunuoliai, bet ir, abelnai, visi vaikučiai, kiek jų buvo svetainėje, nes visus be skirtumo apdovanojo dovanomis. Šį kartā tikimasi, kad jis atvyks dar su didesniu maišu, kaip pernai.

Be to, reikia paminėti, kad mokyklėlēs komitetas ruošiasi gražiai padabinti eglutē ir pasatatyti prie stėdžiaus, kad dalyviams suteikti gražesnį vaizdā, o jaunuoliams malonumā.

Vienas iš Rengėjų

Mrs. Allan Williamson su savo vaikais. Vagys ē sūnumis liūdi netekusi \$84.00, mē ir pavogē tuos pinigus, pakuriuos buvo gavusi iš valdžios likdami jai tik 1 centā.

KIEK SOVIETAJ DAVĖ LIETUVAI

(Atkelta nuo 2 pusl.)

kaipgi, ar ir tie apskričiai turėjo tekti Lietuvai, nors jų gyventojai milžiniškoj didžiūmoj yra baltarusiai (gudai)?

Arba paimkim Gardino apskritį. Tas pats "Pasaulio Lietuvos" apskaito, kad Gardino apskirty gyvena 15,000 lietuvių. Tai skaitlinē perdēta, nes Gardino apskirty yra tik vienas tikrai lietuviškas valsčius Marcinkonys ir dalinai Druskininkai, o šiaip jau visas Gardino apskirtys ir miestas perdēm baltarusiškas. Net Varšuvoje buvo lietuvių draugija, o pačiame Gardino mieste niekadoms nebuvo jokios o jokios lietuvių organizacijos, net ir prieškariniais laikais.

Tā patį reikia pasakyti ir apie Ašmenos ir Lydos apskričius. Tas pats "Pasaulio Lietuvos" pripažįsta, kad tuose apskričiuose "lietuviai nesudaro kompaktinē masē, tačiau daug kur sudaro salas." Tai jeigu iš visų pusų yra baltarusių jūra, o lietuviai sudaro tik salas, atskirus kaimus, tai ar galima buvo tuos apskričius priskirti prie Lietuvos?

Pats "Pasaulio Lietuvos," (kurį redaguoja ponai panašūs Pakštui) pripažįsta, kad prie Sovietų Sąjungos pasiliko tik šėši valsčiai (Tverēčius ir gretimi valsčiai), kur lietuviai yra aiškioj didžiūmoj ir kur išviso yra 49.240 lietuvių. Jei prie to pridēt ir Marcinkonis ir net Druskininkus, tai nesusidarys net 60,000. Kaip matot, tai dar la-

bai toli iki šimto tūkstančių!

Mes čia vaduojamēs ne bolševikiška statistika, bet pačios lietuvių buržuazijos statistika. Ir net su tos statistikos pagelba mes sumalam į dulkes visus Pakštų ir Grigaičių argumentus.

Tegul tie ponai atvirai pasako, kad jiems rūpējo pasigrobt i tuos apskričius ir tuos valsčius, kur lietuviai sudaro tikrai salas, kur jie yra labai mažoj mažūmoj. Bet jeigu taip, tai jie nesiskaito su milžiniška baltarusių didžiūma, kaip tai yra Gardino, Ašmenos ir Lydos apskričiuose. Tai jau tikrai troškimas pasisavinti svetimā tautā. Tai jau tikrai perkēlimas kojos per etnografinēs Lietuvos rubežius. Jei mes sutiktume su tokiomis statistikos "ekspertais," tai turētume sutikti ir su Šliupu, kuris nori, kad ir Karaliaučius priklausytų Lietuvai, nes jo apylinkēs yra kaimų su lietuviškais vardais!

Bešliškos Statistikos Nebēr

Kauno katalikų dienraštis "XX Amžius" (nr. 230) rašo, kad kuomet lenkų valdžia darē gyventojų surašā Vilniaus krašte, tai lietuvių nerado nei šimto tūkstančių. Matote, kokios kartais būna "statistikos." O kuomet statistikā praēdē daryti lietuviški klebonai ir mokytojai, tai jie lietuvių surado 300,000. Jeigu pirmoj skaitlinē labai toli nuo tiesos, tai antroji irgi nebus visiškai teisinga. Va-

— Na, kaip padarysi, — sakau, — reikia susidurti su tikrove.

— Taigi, su tikrove, — pakartotojo mano žodžius nepatenkin-

GENIJUS

(Feljetonas)

Kartā pas mane ateina kaimynas, visas įkaitēs. Iš veido aiškiai matēsi, kad jis labai giliai paleistas, sujaudintas.

Pažinau aš jį senai. Tai buvo didžiausias visoje apylinkėje melagis. Savo melagystėmis jis buvo plačiai pagarsējęs ir nepavydėtina i gijęs tikrā melagiaus vardā. Del savo gudriū melgysčių jis buvo mėgiamas prie stiklo alaus ir šiaip suėjimuose, nes jo gudrūs ir išgalvoti melai dažnai klausytojus prajuokindavo, suteikdavo įvairumo. Trumpai sakant, žmogus buvo naudingas ir visų mėgiamas.

— Dabar pamatēs jį susikrimsi nusišėbėjau, nes tokio jis niekada nebūdavo. Jis visados būdavo patenkintas savo pasisekimu ir vis šypsodavos.

— Na, kaip dalykai? — užkalbinau.

— Blogai, — sako, — blogai. Darbo netekau.

Iš sykiu nenorėjau tikėti. Manau, kad jis naujoviškā melū triukā išmislino ant manēs išbandyti. Bet plačiai bekalbant paaiškējo tiesa — žmogus likęs be darbo.

— Na, ką gi padarysi, — sakau, — reikia susidurti su tikrove.

— Taigi, su tikrove, — pakartotojo mano žodžius nepatenkin-

dinasi, tikro skaičiaus kiek tikrai yra Vilniaus krašte lietuvių mes nežinome. Visas skaitlines prisieina sverti dideliu atšargumu. Tā dalinai pripažįsta ir pats Pakštai, kuris vartoja žodį "apytikriai." Ir "Pasaulio Lietuvos" pripažįsta imāš skaičius, kurie "maždaug artimi tikrovei."

Kuomet sakoma "maždaug," "apytikriai," tai yra pripažinimas, kad visiškai bešliškos, visiškai pilnos štatistikos nėra.

O tai yra dar vienas įrodymas, kaip begėdiškai elgiasi tokie Pakštai ir Grigaičiai, kuomet jie taip akiplėšiškai kaltina Sovietų Sąjungā nusukus Lietuvai penkis šeštadadius "tikros Lietuvos žemių."

Kaip matote iš šio straipsnio, Lietuva gavo 500,000 gyventojų (ar gal kiek daugiau). O lietuvių tuose valsčiuose, kur lietuvių nesudaro aiškioj didžiūmā, yra po Sovietų valdžia ne šimtas tūkstančių, bet tik apie 60,000, pagal "Pasaulio Lietuvos" statistikā. Bet ir ši statistika nėra pilnai teisinga, nes pats "Pasaulio Lietuvos" pripažįsta, kad jį "maždaug artī tikrovēs."

Pakštai ir Grigaičiai neįrodē, kad Sovietų Sąjunga apiplėšē Lietuvā. Jie tik įrodē savo "statistikā" ir savo riksmo bankrutā.

(Vilnis)

tai. — Žinai, kad aš niekadoms nemėgau tikrovēs.

— Žinau, žinau, kurgi nežinojēs! — patvirtinu.

— Dalykas, kaimyne, — sako, — blogas. Visur išvaikēčiojau ir išieškojau, o darbo, kaip nėra, taip nėra.

— Hm... kas daryti? Kā čia žmogui patarti? — galvoju.

— Kur čia mano profesijos žmogus reikalingas? — jis garsiai galvojo.

— Gerai sakai! — sušukau, pagavęs mintį. — Tavo profesijos... Nagi, dabar tavo profesijos žmogui visur durys atdaros!

— Kaip tai? — jis nesuprato manēs.

— Nagi, melagiams dabar rugpiūtē!

— Melagiams?! — užklau-sē užsigavęs. — Kā tu tuo nori pasakyti?

— Na, ta, ką pasakiau. Neužsigauk, — sakau, — kaimyne, bet gi visi žmonēs žino, kad tu didžiausias melagis. O dabar melū krusadai einant, melagiū gali visur trūkti.

Kaimynas aiškiai matydamas mano gerā valią daugiau nebesiginčijo, o sutiko su savo titulu ir ēmē bendrai galvoti. Aš jam patariau kreiptis prie informacijų ministerijos, prie žinių pranešējų apie Europos kovas ir ypatingai teikti žinias apie raudonarmiečių žudymā Suomioj.

Bet jis į mano tuos geniališkus pasiūlymus tik liūdnei numojo ranka.

— Kreipiausi, — sako, — bet jiems nebereikia. Jie turi išbandytų ir profesionalū melagiū pakankamai. Liepē laukti eilēs.

— Blogai.

— Bet palauk, — sakau, — dar ne viskas. O į Naujienas ar kreipeisi?

— Ne, nesikreipiau, — atsako beviličiai, — bet neapsimoka. Tas senis bytina visus.

— Na, tu įsivaizdink, — jis tęsia savo kalbā toliau. — Ir kam galējo ateiti tokia mintis į galvā paskelbti, kad vienu sykiu final išžudē 2,000 raudonųjų, o finas nē vienas nekrito? Tai nēbe profesionalas melagis, bet genijus melagis!

— Tai, ką, tu nemanai, kad galētum jį pralenkti?

— Ne, — sako, — atvirai pripažįstu. Ne tik aš, bet nėra ir pasaulyje tokio žmogaus, kuris galētų jį subytyti!

Dabar aš supratau, kad mažai ką galēsiu savo kaimynui patarti. Susimąsčiau ir aš.

— Tai, — sakau mąstydamas, — ir vis dar keistų žmoniū atsiranda, kurie sako, kad Naujienų redaktorius negabus.

Dėdē Albinas

Anglijos kareiviai eina į Mažinot tvirtovēs Francioj. Taip tai apsitvirtinę Francijos ir Anglijos kariuomenēs laukia naziū atakos. Naziai, sulindę į Siegfried sėdėjimas pasibaigs, sunku pakvilti.

ANGLIJOS DARBININKAI REIKALAUJA TAIKOS

LONDONAS. — Anglijos darbininkų ir Darbo partijos nariū nusistatymas prieš jų vadū begėdiškā susidraugavimā su Čemberleno valdžia sparčiai auga. Po visā Anglijā darbininkai savo susirinkimuose pasmerkia tuos savo vadus, kurie išsižadēdami veiktū darbininkū reikalavimus neįo tarnauti didiesiems turčiams ir reacionieriams.

Jie daro susirinkimus ir susirinkimuose priimtomis rezoliucijomis bombarduoja Darbo partijos bei unijū vadus, nuėjusius tarnauti kapitalistiniam reikalavimams, o taipgi ir nacionalę Anglijos vyriausybę.

Profesionalū darbininkū konferencijoje įvykusioje Edinburgh, kur buvo atstovaujama 50,000 unijistū darbininkū, priimta rezoliucija skamba sekančiai:

"Yra aišku, kad vyriausybės paskelbimas, jog ji esanti nusistatūsiai apginti demokratines institucijas ir sutriuškinti hitlerizmā yra klatinga apgavystē, tikslu užmaskuoti tikruosius savo politikos siekius ir darbininkū prirakinti dar tvirčiau prie imperialistinės karo mašinos, naudojant juos suliaikymū imperialistū konkurentū ir apsaulojimū mažutēs, turtingos ir smunkančios kapitalistū klasēs privilegijū Britanijoj."

Ta rezoliucija buvo priimta tik vienam delegatui balsuojant prieš.

Konferencijoj laike diskusijū buvo pakeltas tvirtas protesto balsas prieš Darbo partijos ir unijū vadus, susijungusius su vyriausybe.

Hillsboro Darbo partijos skyrius atmetē Darbo partijos išieistā atsisaukimā, kuriame ragina visus Darbo partijos skyrius kooperuoti su vyriausybe ir pareikalavo, kad Darbo partijos vadai ir ant toliau paliks imperialistū tarnais.

Numatoma, kad ateityje darbo žmoniū veikimas už savo reikalavimus dar labiau sustiprēs, nežiūrint to, kad Darbo partijos vadai ir ant toliau paliks imperialistū tarnais.

York Darbo partija irgi pareikalavo savo vadū, kad jie nutrauktų paramā teikiamā nacio-

nalei vyriausybei.

Gainsborough Darbo partijos skyriū pildantysis komitetas vienbalsiai priēmē rezoliucijā, kurioje tarp kitko sako: "žmonēs nieko negalēs laimėti karu, apgalestaujam, kad partija teikia savo paramā vyriausybei ir raginame Darbo partijā atsiskirti nuo savo siekiū ir spausti už šaukimā taikos konferencijos."

Bideford Darbo partija ragina nacionalę Darbo partijā spausti vyriausybę už padidinimā pensijū, bedarbiū pašalpos, reikalaujant mobilizuoti turta.

Bridgewater Darbo partija priēmē rezoliucijā raginančią savo vadus kovoti už taikā.

Konferencijoj, sušauktoj Moterų unijū, priimta rezoliucija smerkianti karā ir reikalaujanti tuojautinēs taikos, nežiūrint didelēs opozicijos iš parlamento nariū Charles Brown ir S. Cocks, liko priimta 64 balsais prieš 9.

Toje rezoliucijoje sakoma: "Ši konferencija, susidedanti iš Darbo partijos vyrū ir moterū, suprasdama, kad imperialistinis karas negali patarnauti darbo žmonēs bet kurioje šalyje, šaukia į Darbo partijos vadus atsiskirti tolimesnio bendradarbiavimo su nacionalę vyriausybe ir apginti darbininkū klasēs civilines laisves, ypatingai laisvo žodžio ir konstituciniū teisiū."

Toliau toje rezoliucijoje, kaip ir kitose, raginami Darbo partijos vadai, kad jie darbuotūs darbo žmoniū naudai, o ne kapitalistiniam interesams tarnautų.

Moterų Gildija (Hay Green skyrius) taipgi priēmē rezoliucijā už taikā ir darbo žmoniū reikalavimus.

Darbininkū laikraštis, Daily Worker, leidžiamas Londone, ragina visus darbo žmonēs stoti į veikimā, pamatyti savo jėgas ir jomis pasitikėti.

Numatoma, kad ateityje darbo žmoniū veikimas už savo reikalavimus dar labiau sustiprēs, nežiūrint to, kad Darbo partijos vadai ir ant toliau paliks imperialistū tarnais.

SKAITYKIT ir PLATINK LIAUDIES BALSĄ!

Alfred Duff Cooper, buvęs pirmo Anglijos admiraliteto lordu, ir jo žmona, kurie šiuo metu randasi Kanadoj. Jis iš tų pareigū met palaikē Čemberleno šalininkus, o už sienū kalba, kad Čemberlenas turētų užleisti vietā kitiems.

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla

TAMSTU VADOVAS

Į Pasitikimā Kraituvē, Laidkančią Pardavimui
RADIO, PEČIUS, SALDYTVUS (REFRIDGERATORS), RUSTELIUS (GRILLS), TOSTERIUS.

G. McGRATH & CO.

619 Queen St. West
Phone WAverly 0444
TORONTO

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agent
Parduodame ir išrenuojame namus ir farmas. Iškoliektuojame rendas. Kas turite tų reikalū, kreipkitēs pas mus. Daugeliū lietuviū esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO